

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

2023/2024

**STAV A ÚROVEŇ VÝCHOVNO-VZDELÁVACIEHO
PROCESU, PEDAGOGICKÉHO RIADENIA
A PODMIENOK VÝCHOVY A VZDELÁVANIA
V MATERSKEJ ŠKOLE**

SPRÁVA Z KOMPLEXNEJ INŠPEKCIE

**KRITICKÝ
PRIATEĽ ŠKÔL
A ŠKOLSKÝCH
ZARIADENÍ**

ŠTÁTNA
ŠKOLSKÁ
INŠPEKCIA

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v materskej škole

SPRÁVA Z KOMPLEXNEJ INŠPEKCIE

PaedDr. Ilona Uváčková
PaedDr. Monika Ružeková, PhD.
Ing. Adriana Vykydalová
Mgr. Alžbeta Štofková Dianovská

© Štátna školská inšpekcia, Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

OBSAH

MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE	4
2 Hlavné zistenia	8
2.1 PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	8
2.2 RIADENIE ŠKOLY.....	14
2.2.1 Školský vzdelávací program.....	15
2.2.1 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM.....	16
2.2.2 Pedagogické riadenie	17
2.2.3 Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia.....	19
2.2.4 Klíma a kultúra školy	19
2.2.5 Služby školy	20
2.3 PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA	22
2.3.1 Personálne podmienky	22
2.3.2 Priestorové a materiálno-technické podmienky	24
2.3.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti školského prostredia.....	26
2.4 Iné zistenia	27
3 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV	28
4 ODPORÚČANIA A PODNETY	28
4.1 Odporúčania na úrovni škôl	28
4.2 Odporúčania na úrovni zriaďovateľa	28
4.3 Odporúčania na úrovni systému.....	29
5 ZOZNAMY	30
5.1 Grafy	30
5.2 Tabuľky	30
6 PRÍLOHY	31

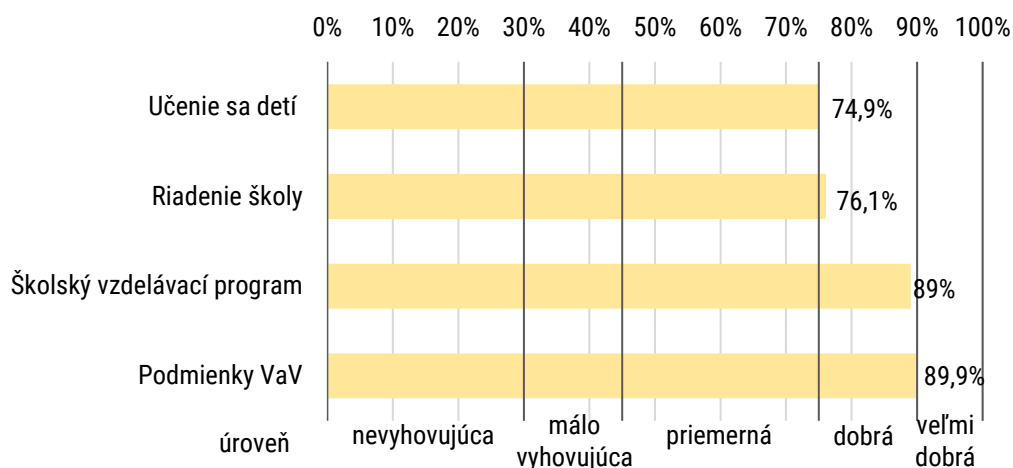
MANAŽÉRSKE ZHRNUTIE

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v **128** materských školách (MŠ) vo všetkých krajoch Slovenska, **96,1 %** tvorili **štátne MŠ**, **1,6 % súkromné (SMŠ)** a **2,3 % cirkevné (CMŠ)** školy.

Cieľom komplexnej inšpekcie bolo zistiť stav a úroveň pedagogického riadenia, výchovno-vzdelávacieho procesu a materiálno-technického zabezpečenia výchovy a vzdelávania v MŠ.

Z výsledkov kontrolnej činnosti Štátnej školskej inšpekcie (ŠŠI) za jednotlivé posudzované oblasti vyplynulo, že v kontrolovaných MŠ dosiahol výchovno-vzdelávací proces najnižšiu úroveň hodnotenia (**Graf 1**).

Graf 1 Porovnanie úrovne sledovaných oblastí v kontrolovaných materských školách

Výchovno-vzdelávacia činnosť (VVČ) bola z aspektu učenia sa detí celkovo hodnotená na priemernej úrovni (74,9 %). Z posudzovaných kompetencií na najlepšej úrovni deti preukázali pracovné zručnosti (88,1 %), pohybové spôsobilosti (80,4 %).

- ⇒ **Komunikačné kompetencie** boli preukázané na dobrej úrovni (78,9 %), avšak u niektorých detí (najmä z MRK, cudzincov) boli limitované individuálnymi osobitosťami a komunikačnou dominanciou učiteliek. Pozorované boli problémy s *artikuláciou hlások, používaním chybných gramatických tvarov, nezrozumiteľnosťou a strohosťou vyjadrovania sa*. Niektoré deti sa dorozumievali *neverbálne, gestami a kultúra ich prejavu v spisovnej podobe slovenského jazyka bola nízka*.
- ⇒ **Grafomotorické kompetencie** boli deťmi preukázané najslabšie, dosiahli priemernú úroveň (58,9 %). Príprava detí na elementárne písanie bola obmedzovaná najmä *nevhodnou ponukou grafického materiálu a podkladových formátov, opomenutím uvoľňovania dominantnej ruky prípravnými cvičeniami a korigovania nesprávnej polohy tela detí a nesprávneho držania grafického materiálu*. Taktiež viaceré deti nemali *zautomatizované správne držanie tela pri grafických činnostiach v stoj alebo v sede*.
- ⇒ **Učiteľky** účelovým využívaním didaktických pomôcok a zrozumiteľným formulovaním edukačných zámerov a očakávaných výsledkov iniciovali záujem, aktivitu i činorodosť detí. Vyskytovali sa však nedostatky, ktoré súviseli s *aplikovaním nesprávnych didakticko-metodických postupov, nezvládnutím manažovania výučby vzhľadom na udržanie pozornosti detí, nevytvorením im priestoru na optimálnu sebarealizáciu a produkciu výsledkov učenia sa*. Viaceré obmedzili záujem detí a ich *elementárnu informovanosť o tom, čo uskutočnia, poznajú,vidia, tým, že ich neoboznámili so zámermi VVČ alebo ich len zovšeobecňovali („Ideme cvičiť/Ideme von“)*. Neprispôsobili učebnú záťaž *rozdielnym možnostiam, schopnostiam a štýlu učenia sa detí*. Preferovali *frontálnu formu výučby*. Deti tak boli len pasívnymi pozorovateľmi a prijímateľmi hotových poznatkov, čo sa odzrkadlilo na celkovej úrovni výchovno-vzdelávacej činnosti.

Riadenie školy, vrátane pedagogického riadenia (70,9 %) bolo celkovo na dobrej úrovni (76,1 %).

- ⇒ Vedúci pedagogickí zamestnanci vytvárali a udržiavali **priaznivú klímu a kultúru školy** na veľmi dobrej úrovni (96,2 %), čo v dotazníkoch potvrdili zamestnanci, zákonní zástupcovia, členovia rady školy

ako aj zriaďovatelia. Prejavovala sa participatívnym riadením, podporou spolupráce, pozitívnymi vzťahmi medzi všetkými aktérmi vzdelávania, čistotou a estetickosťou prostredia.

⇒ Úroveň **riadenia** školy oslaboval **vnútorný systém kontroly a hodnotenia** (55 %). Z dlhodobého hľadiska, i v porovnaní so zisteniami z predchádzajúceho školského roka, je možné konštatovať, že prijímanie opatrení a kontrola ich akceptovania vzhľadom na skvalitnenie predprimárneho vzdelávania sú najslabšími článkami kontrolnej činnosti vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ. Riaditelia vo väčšine MŠ zaradili do tried určený počet detí školským zákonom a zabezpečili ich celodennú edukáciu príslušným počtom pravidelne sa striedajúcich učiteľov. Avšak u 30,5 % riaditeľov škôl sa vyskytli nedostatky v rozhodovaní a procesoch, ktoré súviseli s *neuplatnením podmienky prednostného prijatia; nedodržania stanovených termínov, evidovaním ale aj absenciou príslušných dokumentov vzhľadom na oprávnený pobyt dieťaťa v MŠ; poskytovaním povinného predprimárneho vzdelávania (PPV) bez vydaného rozhodnutia; prijatím dieťa pred dovŕšením 2 rokov alebo prijímaním detí na pokyn zriaďovateľa; určením ostatných podmienok prijímania detí, ktoré mali diskriminačný charakter; neakceptovaním stanoveného počtu detí školským zákonom alebo rozhodnutím príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) a i.*

⇒ Vo viac ako tretine (38,2%) navštívených škôl bola **pedagogická rada** vzhľadom na svoje poslanie takmer nefunkčná. Participovanie na profesijnom rozvoji pedagogických a odborných zamestnancov (PZ, OZ) nebolo postačujúce, čo ovplyvňovalo efektivitu VVČ. Podceňovanie komunikácie o dôležitých informáciách získaných pri VVČ, nevenovanie pozornosti riešeniu vzdelávacích problémov detí nepriaznivo ovplyvňovali podporovanie ich osobnostného rozvoja a rozvíjanie ich kľúčových kompetencií učiteľmi.

⇒ **Podporné opatrenia** poskytovalo 32 MŠ deťom, ktoré ich vyžadovali na základe diagnostiky v zariadeniach poradenstva a prevencie. **Podporné tímy** pôsobili v 6 školách, zabezpečovali deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) rôzne formy pedagogicko-odbornej intervencie.

Hodnotené školy v súlade so zámermi a cieľmi výchovy a vzdelávania (VaV) stanovenými v školskom vzdelávacom programe (ŠkVP) vytvárali pre VaV detí prevažne vhodné personálne (93,3 %), priestorové (78,7 %) a materiálno-technické podmienky (95 %). Zároveň dbali na **zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí pri VaV (90,3 %).**

⇒ **Personálna štruktúra** približne v pätine škôl (17,2 %) nezodpovedala spôsobu organizácie VaV, prevádzke, počtu a potrebám detí vrátane detí plniacich povinné predprimárne vzdelávanie (PPV), detí so ŠVVP a detí, ktoré vyžadovali podporné opatrenia vo VaV. Príčinami boli najmä *nedostatočný počet učiteliek striedajúcich sa pravidelne v dvoch zmenách aj v triedach s deťmi plniacimi PPV, čoho dôsledkom bolo, že deti z jednotlivých tried boli často presúvané a spájané s deťmi iných tried, čo malo negatívny dopad na ich psychickú pohodu a plnenie učebných osnov (UO); nekvalifikovanosť učiteliek v 19 školách, z toho 4,7 % nekvalifikovanosť bola v triedach s deťmi plniacimi PPV a chýbajúci odborní zamestnanci.*

⇒ **Vnútorné priestory MŠ** poskytovali deťom možnosti na realizáciu riadených a spontánnych aktivít.

⇒ **Optimálne podmienky pre VVČ detí a zaistenie ich bezpečnosti pri VaV** boli v 10,1 % škôl obmedzované nejednoznačne definovanými, neaktualizovanými, aj chýbajúcimi podrobnosťami o postupoch a spôsoboch konania a tiež nedodržovaním nastavených pravidiel v školskom poriadku.

1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O KONTROLOVANÝCH ŠKOLÁCH

Komplexná inšpekcia bola vykonaná v **128** školách, z nich v **123** štátnych, **3** cirkevných a v **2** súkromných školách (**Tabuľka 1**).

Výnimočne nemali školy zaradené elokované pracoviská do *Siete škôl a školských zariadení SR* alebo sídlili na inej adrese¹.

Podporné opatrenia poskytovalo **32 MŠ** deťom, ktoré ich vyžadovali na základe diagnostiky v zariadeniach poradenstva a prevencie. **Podporné tímy** pôsobili v **6** školách², zabezpečovali deťom so ŠVVP rôzne formy pedagogicko-odbornej intervencie.

Tabuľka 1 Základné údaje o kontrolovaných materských školách

POČET KONTROLOVANÝCH ŠKÔL		128
Vyučovací jazyk	Slovenský (VJS)	107
	Maďarský (VJM)	21
Zriaďovateľ	Štátne školy	123
	Cirkevné školy (CMS)	3
	Súkromné školy (SMS)	2
Sídlo	Mesto	28
	Vidiek	100

V materských školách bolo celkovo predprimárne vzdelávaných **5 491 detí**. Z celkového počtu detí bolo **61** detí cudzincov. Detí so ŠVVP bolo **236**, z nich pätinu tvorili deti so zdravotným znevýhodnením (ZZ) a viac ako tri štvrtiny (79,6 %) boli deti zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP), ktoré takmer všetky (90 %) pochádzali z marginalizovaného prostredia (MRK), (**Tabuľka 2**).

Tabuľka 2 Údaje o deťoch v materských školách

ÚDAJE O DEŤOCH	POČET
Deti – cudzincov	61
Deti so ŠVVP	236
z nich so zdravotným znevýhodnením (ZZ)	48
z nich sociálne znevýhodneného prostredia (SZP)	188

Deti kontrolovaných MŠ boli vzdelávané v **292 triedach**, z nich v 266 s VJS a v 26 s VJM (**Tabuľka 3**). Vo väčšine tried (94,5 %) bola deťom poskytovaná celodenná edukácia. Pozitívom vzhľadom na lokálne podmienky MŠ, i postupné školským zákonom ustanovené aplikovanie práva každého dieťaťa na miesto v MŠ, bolo aj edukovanie detí vo veku od 2 rokov, ktoré tvorili 5,6 % všetkých detí MŠ. Viac ako pätina detí bola vzdelávaná v triedach pre deti od 2 do 6 rokov a 35,2 % tvorili deti, ktoré plnili PPV.

Tabuľka 3 Údaje o deťoch a triedach v materských školách

ÚDAJE O TRIEDACH	POČET TRIED	POČET DEŤÍ
Celkový počet tried v MŠ	292	5 491
Triedy pre deti vo veku 2 roky až 3 roky	19	308
Triedy pre deti vo veku 3 roky až 4 roky	44	809

¹ MŠ s VJM – Magyar Tannyelvű Óvoda, Gortva 134 – Gortvakisfalud 134; MŠ, s VJM – Óvoda, Kaloša 182; MŠ, Blatné Remety 85; MŠ, Necpaly 213; MŠ, Pucov 112; ZŠ s MŠ Slovenského učeného tovarišstva, Veľké Rovné 302

² EP, Budmerice 363 ako súčasť ZŠ s MŠ, Budmerice 430; ZŠ s MŠ, Hviezdoslavova 170/30, Závadka nad Hronom; MŠ, Okružná cesta 223/8, Trnavá Hora; MŠ, Komenského 31, Polomka; EP, Bátka 54 ako súčasť ZŠ s MŠ – Alapiskola és Óvoda, Bátka 172; ZŠ s MŠ, Masarykova 19/A, Košice

Triedy pre deti vo veku 4 roky až 5 rokov	28	563
Triedy pre deti vo veku 5 rokov až 6 rokov	60	1 166
Triedy pre deti vo veku 2 roky až 6 rokov	147	2 645

Povinné predprimárne vzdelávanie

Materské školy vzdelávali **1 934** detí, ktoré **plnili povinné predprimárne vzdelávanie**. Z nich bolo **206** detí so ŠVVP vrátane 187 zo SZP/MRK a **204 detí**, ktoré v plnení PPV pokračovali. Oslobodených od povinnosti dochádzať do MŠ bolo **7** detí. **Osobitným spôsobom** bolo vzdelávaných **62** detí vrátane **53** detí v individuálnom vzdelávaní a **9** detí, ktoré boli vzdelávané v školách mimo územia SR (**Tabuľka 4**).

Tabuľka 4 Údaje o deťoch plniacich povinné predprimárne vzdelávanie

ÚDAJE O DEŤOCH PLNIACICH PPV	POČET
Deti plniace PPV	1 934
Deti pokračujúce v plnení PPV	204
Deti oslobodené od povinnosti dochádzať do MŠ	7
Deti plniace PPV vzdelávané osobitným spôsobom	62
Deti so ŠVVP plniace PPV	206

Podmienky prednostného prijímania detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné upravilo v školskom poriadku **91,4 %** riaditeľov. Reálne tieto podmienky uplatnilo voči deťom s trvalým pobytom v obci **99** riaditeľov spádových škôl a **5** riaditelia pre deti, ktoré boli umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu.

O pokračovaní plnenia PPV detí, ktoré nedosiahli školskú spôsobilosť rozhodlo **66** riaditeľov. Riaditelia **4** MŠ rozhodli o **oslobodení dieťaťa plniaceho PPV od povinnosti dochádzať** do školy zo zdravotných dôvodov a riaditelia **3** škôl vzhľadom na dieťaťa so ZZ, ktorému nebolo poskytované vzdelávanie do pominutia dôvodov, pre ktoré došlo k oslobodeniu od povinnosti dochádzať do MŠ. Riaditelia **12** škôl povolili **individuálne vzdelávanie dieťaťa (IV)** prostredníctvom kvalifikovanej osoby, ktorú zabezpečili zákonní zástupcovia a **2** riaditelia povolil IV dieťaťa, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné, ktorému zdravotný stav neumožňoval účasť na PPV. **Dvaja** riaditelia neurčili v stanovenom termíne obsah individuálneho vzdelávania detí.

Príslušnému orgánu štátnej správy a obci, v ktorej malo dieťa trvalý pobyt, oznámili **8** riaditelia, že zákonní zástupcovia nedbali o riadne plnenie PPV svojho dieťaťa. Uvedenú povinnosť nesplnila **1** riaditeľka³.

Žiadosti o prijatie detí do MŠ

Riaditelia k školskému roku 2023/2024 evidovali **2 607 žiadostí** zákonných zástupcov **o prijatie detí do MŠ**. Z nich bolo **474** žiadostí detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné, **35** žiadostí detí cudzincov, **13** žiadostí detí so ZZ a **179** žiadostí detí zo SZP/z MRK. Riaditelia neprijali **530** detí vrátane **2** so ZZ a **4** detí zo SZP/MRK. Dôvodom neprijatia 55,7 % týchto detí bola najmä nedostatočná kapacita MŠ; z iných dôvodov to boli neadekvátne podmienky pre VaV detí, najmä detí so ZZ voľba inej MŠ v rámci bydliska alebo mimo miesta bydliska ap.

³ MŠ s VJM – Óvoda, Kaloša 182

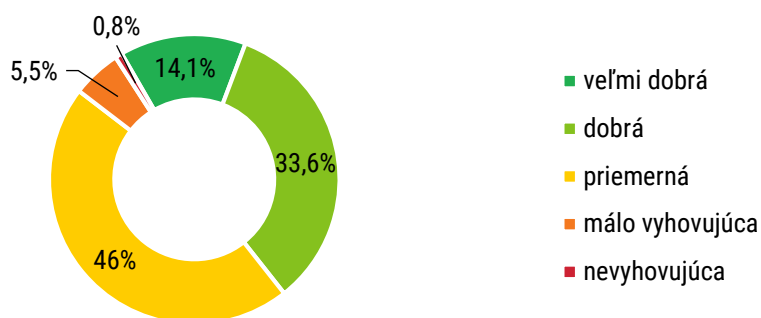
2 HLAVNÉ ZISTENIA

2.1 PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Učenie sa detí bolo sledované počas **421** samostatných priamych pozorovaní VVČ v rozsahu **1 823** hodín, z toho bolo **269** hospitácií dopoludnia (1 317 hodín) a **152** popoludní (506 hodín). V triedach s **VJS** bolo vykonaných **379** pozorovaní VVČ (1 640 hodín) a v triedach s **VJM** **42** hospitácií (183 hodín).

Na veľmi dobrej úrovni bolo učenie sa detí v **18** MŠ, na dobrej v **43**, na priemernej v **59** školách. Málo vyhovujúcu úroveň dosiahlo učenie sa detí v **7⁴** MŠ a nevyhovujúcu v **1** škole⁵ (**Graf 2**).

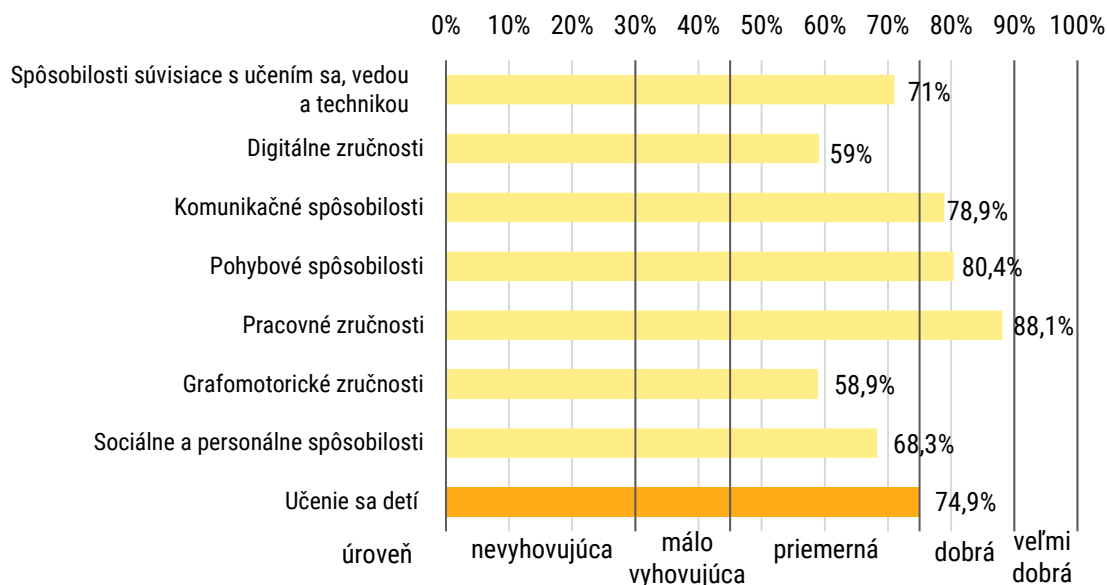
Graf 2 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti učenia sa detí

Učenie sa detí dosiahlo priemernú úroveň (74,9%), (Graf 2).

Z celkového zhodnotenia úrovne sledovaných kompetencií vyplýva, že deti najvýraznejšie, na dobrej úrovni preukázali pracovné zručnosti (88,1 %), pohybové spôsobilosti (80,4 %) a komunikačné kompetencie (78,9 %). V sebaobslužných činnostiach boli zväčša samostatné (87,7 %). Ostatné spôsobilosti a zručnosti zvládali, prejavili alebo predviedli na priemernej úrovni (od 71% nižšie) vrátane digitálnych (59 %) i grafomotorických (58,9 %) kompetencií (**Graf 3**). Deti z národnostne zmiešaného územia, deti zo SZP a z MRK, deti cudzincov aj deti so ZZ mali možnosť takmer bez obmedzenia plniť učebné zadania, spontánne sa zúčastňovali hrovej aktivít s rovesníkmi.

Graf 3 Uplatňovanie spôsobilostí a zručností deťmi v materských školách

⁴ ZŠ s MŠ, Belina 185; MŠ, Hrabíčov 214; ZŠ s MŠ; Peňčov 185; ZŠ s MŠ, Dojč 139; MŠ, Kalameny 4; MŠ, Školská 3, Jasov; ZŠ s MŠ, Partizánska Ľupča 419

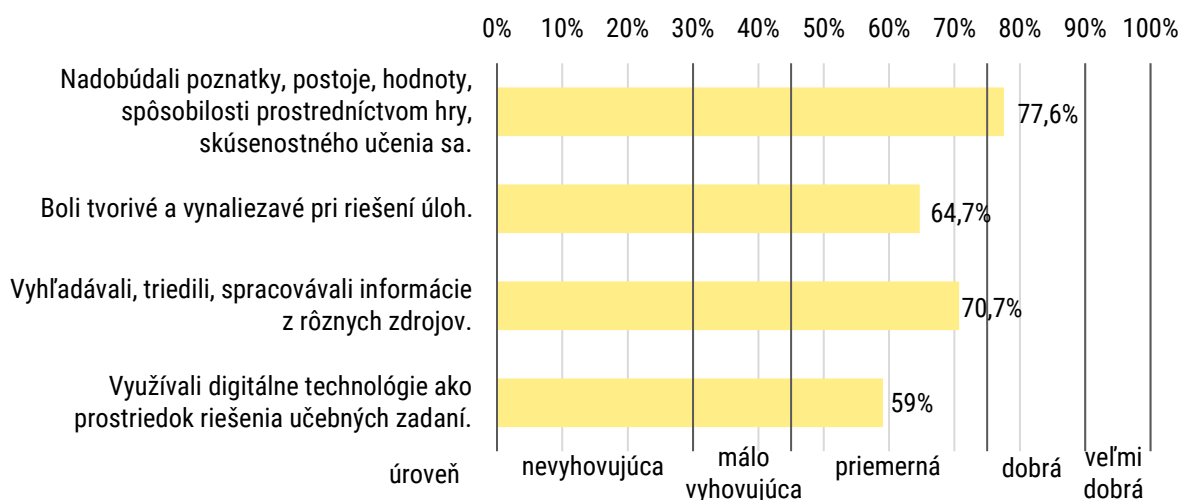
⁵ MŠ s VJM – Óvoda, Gortva 136, Gortva

Deti konali náležite, ale na rôznej úrovni vzhľadom na **konkrétne učebné situácie, ponuku didaktických pomôcok**, inštrukcie a **spôsob výučby učiteľov**.

Kompetencie detí súvisiace s učením sa, vedou a technikou (71 %) a zároveň **digitálne zručnosti detí** (59 %) **dosiahli priemernú úroveň**, (**Graf 2**). Na dobrej úrovni (77,6 %) deti preukázali poznatky, spôsobilosti a postoje nadobudnuté skúsenostným učením sa, v menšej miere aj bádáním, experimentovaním alebo konfrontovaním reality s virtuálnym prostredím. Na priemernej úrovni (64,7 %) navrhovali spôsoby riešenia úloh vyplývajúcich z učebných problémov a vyhľadávali, triedili a spracovávali informácie z rôznych zdrojov (70,7 %), (**Graf 4**). Pri vytvorených príležitostiach vedeli podľa hlasových a vizuálnych pokynov ovládať elektronické zariadenia⁶ vrátane ich aplikácií, dodržiavali poradie jednotlivých krokov riešenia úloh. V interaktívnych a kresliacich programoch vyfarbovali uzavreté plochy, umiestňovali rovinné útvary na ploche ap. Orientovali sa v interiéri školy, blízkom okolí, časových vzťahoch dňa, týždňa a roka. Uplatňovali elementárne **matematické**, výnimočne i **finančné myslenie** pri riešení jednoduchých operácií s číslami, kategorizovaní predmetov podľa zadaných charakteristík. Vedeli identifikovať základné rovinné aj priestorové geometrické tvary. Elementárnu **prírodovednú** i **environmentálnu gramotnosť** uplatnili pri prezentovaní nadobudnutých aj vlastných poznatkov o prírode a s prírodou súvisiacich javoch. V rôznorodom kontexte spoznávali flóru a faunu, charakterizovali ich význam a dôležitosť ich ochrany aj z aspektov udržateľnosti a života človeka. V mnohých MŠ sa deti aktívne podieľali na separovaní komunálneho odpadu.

Niektoré učiteľky obmedzovali samostatnosť, kreativitu a počiatočné kritické myslenie detí najmä striktným presadzovaním vlastných názorov a postupov riešení úloh, podceňovaním a v niektorých prípadoch aj preceňovaním schopností detí rovnakými učebnými zadaniami, vyhýbaním sa divergentným úlohám a len nimi využívanými digitálnymi technológiami v riadenom učení.

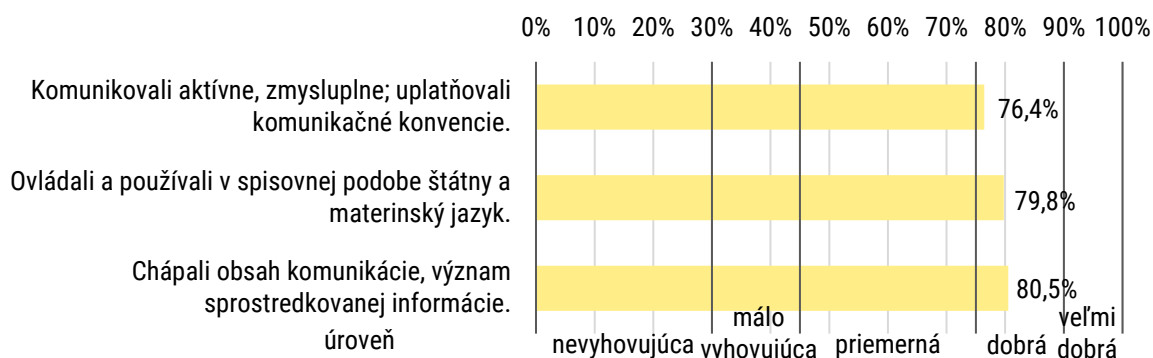
Graf 4 Spôsobilosti súvisiace s učením sa detí v materských školách

Komunikačné kompetencie detí dosiahli dobrú úroveň (78,9 %), (**Graf 2**). Na 76,4 % úrovni deti dodržiavali pravidlá komunikácie, komunikovali aktívne a zmysluplne a na 79,8 % úrovni formulovali niekoľkoslovné vety v spisovnej podobe štátneho a materinského jazyka. Porozumeli významu slov, viacsmernej komunikácii (dialóg, rozhovor) a v rôznej forme sprostredkovanej informácii, vrátane písomnej (80,5 %), (**Graf 5**). Ak mali príležitosť, vedeli verbalizovať svoje stanovisko k učebnému zadaniu a pri riešení úlohy klásť rovesníkom a učiteľkám doplňujúce otázky. Dorozprávaním príbehu alebo odovzdaním odkazu deťom a dospelým bolo podporované aj ich sebedomie, autonómne konanie, predstavivosť a fantázia.

⁶ Počítač, notebook, tablet, interaktívna tabuľa, interaktívny glóbus, digitálny fotoaparát, programovateľná hračka, skener, mikrofón, hovoriace štipce ap.

Graf 5 Komunikačné spôsobilosti detí v materských školách

Deťom z národnostne zmiešaného územia vrátane detí z MRK a **deťom cudzincov** napomáhali poniektoré učiteľky pri **porozumení a dorozumívaní sa v slovenčine** aplikovaním **podporných komunikačných stratégií**⁷ aj používaním slov v rôznych kontextoch a gramatických tvaroch. Prekonávanie verbálnych bariér týchto detí bolo pozvoľné, ovplyvnené aj dĺžkou dochádzania do MŠ a zžitím sa so societou triedy. Mnohé deti bezprostredne komunikovali so spoluhráčmi, dorozumievali sa kultivovane najmä v materinskom jazyku (maďarčine, rómčine), cudzinci aj v angličtine. Viaceré však nemali potrebu aktívne komunikovať s dospelými, v rozhovoroch s nimi využívali zaužívané frázy a slovné spojenia v slovenčine, ktoré nadobudli ich systematickým opakovaním. Pri dorozumívaní sa v slovenčine boli nesamostatné, mali problém s vecným a plynulým štylizovaním viet a odpovedí na kladené otázky. Niektoré **deti z MRK** reagovali až na pokyny v rómčine alebo krátkymi vetami v slovenčine vymedzovali svoje primárne potreby a želania. Prevažne sa dorozumievali neverbálne, gestami, u niektorých kultúra ich prejavu v spisovnej podobe slovenského jazyka bola nízka⁸.

Jazyková aktivita detí (intaktných, z národnostne zmiešaného územia aj cudzincov) a ich **slovná zásoba v slovenskom jazyku** bola **limitovaná** individuálnymi osobitosťami a komunikačnou dominanciou učiteliek. U konkrétnych detí boli pozorované problémy s artikuláciou hlások, používaním chybných gramatických tvarov a s nezrozumiteľnosťou i strohosťou vyjadrovania sa.

Učiteľky boli deťom štandardným **rečovým vzorom**. Občas používali nesprávnu terminológiu, zdrobneniny, nárečie. Oceňovali spontánny jazykový prejav detí vrátane ich odpovedí. Na sústredovanie sa detí využívali prostriedky neverbálnej komunikácie, menili intonáciu, tempo a polohu hlasu. Ponektoré adekvátne korigovali rýchle alebo neprímerane hlasité jazykové prejavy detí. Pomenej stimulovali hybnosť artikuláčnych orgánov zábavnými oromotorickými cvičeniami.

V 3 školách⁹ učiteľky prispôbovali plynulú komunikáciu v spisovnej podobe vyučovacieho a štátneho jazyka, sociálnym situáciám a vzťahom počas celého dňa, pohotovo prepájali obidva jazyky, čo sa pozitívne prejavilo na rovnako nadobudnutej a použíwanej slovnej zásobe detí v maďarskom i slovenskom jazyku. Prepájaním slovenčiny s maďarčinou pri spievaní piesne, čítaní rozprávky, vysvetľovaní významu slov, kladení kontrolných otázok na porozumenie textu zároveň napomáhali predčitateľskej gramotnosti detí v oboch jazykoch.

Učiteľky primerane a rôznorodými aktivitami podporovali u detí **fonológiu a počiatočnú čitateľskú gramotnosť**. Pri tom im v nemalej miere bola nápomocná výzdoba interiéru textami básní a piesní, vizualizované aj zvukové označenia hrových centier ap. Deti dokázali označiť prvé a posledné písmeno v slove, vete, rozdeliť slovo na slabiky a určiť smer záznamu písma. Vnímali súvislosti medzi textom a ilustráciou, chápali ich hlavnú ideu, ktorú vedeli umelecko-expressívne spracovať (jazykovo, pohybovo, výtvarne, dramaticky). Zapájali sa do činností, v ktorých učiteľky aplikovali špecifické metódy

⁷ Verbálna bilingválna a vizuálna forma opisu diania v triede, obsahu, pokynov a inštruktáží, i opakovaných týkajúcich sa VVČ; komentovanie činností; komunikačné obrázky, piktogramy, emotikony; zreteľná artikulácia podporená gestami ap.

⁸ EP, Školská 16 ako súčasť ZŠ s MŠ, Školská 18, Markušovce a EP, Markušovská 739 ako súčasť ZŠ s MŠ, Školská 18, Markušovce; MŠ, Mlynská 1, Michalovce; MŠ, Školská 3, Jasov; MŠ, Vtáčkovce 1; MŠ, Nábrežná 9, Letanovce; MŠ, Blatné Remety 85

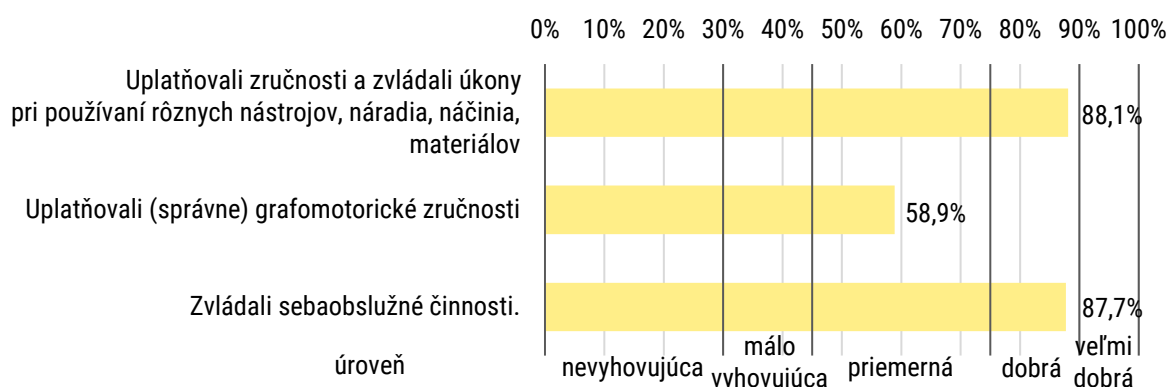
⁹ EP, Begova 26/13, Lučenec ako súčasť ZŠ s MŠ Józsefa Kármána s VJM – Kármán József Alapiskola és Óvoda J. Kármána 25/5, Lučenec; MŠ s VJM – Óvoda, Svätá Mária; MŠ s VJM – Óvoda, Malý Kamenec 23

predčitateľskej gramotnosti (lona, ranného odkazu, maľovaného čítania ap.). Zaujalo ich spoločné čítanie, dorozprávanie deja aj nesúvisiaceho s obsahom textu alebo prerozprávanie príbehu v správnej dejovej následnosti. Ak mali možnosť, získavali sprostredkované informácie z rôznych náučných a audiovizuálnych kníh, riešili úlohy na pracovných listoch. Pri produkcii vlastných kníh viaceré preukazovali originalitu a kreativitu. Kontakt s rôznymi podobami a formami písanej reči v prostredí i okolí školy prispieval k utváraniu ich pozitívneho vzťahu k písomníctvu a slovesnosti, zároveň k získavaniu elementárnych čitateľských návykov vrátane správneho narábania s knihou. Ale voľba nie vždy vhodných učebných stratégií učiteľkami ovplyvnila deti pri vyjadrovaní postojov, napr. s konaním hlavných postáv príbehu. Učiteľkami neriešenie zápletky deja malo nepriaznivý dopad na ich následný záujem o činnosti s textom.

Deti boli adekvátne motoricky aj technicky zdatné. Ich pracovné zručnosti dosiahli dobrú úroveň (88,1 %) a grafomotorické zručnosti priemernú úroveň (58,9%), (Graf 2). Prevažne bezproblémovo zvládali úkony pri používaní rôznych nástrojov, materiálov, náčinia a náradia. Taktiež samostatne a správne aplikovali postupy týkajúce sa hygieny, úpravy zovňajšku a stolovania (87,7 %). Udržovali poriadok v triede, podieľali sa na rozkladaní a ukladaní pomôcok. S využívaním vlastných skúsenosti, aj s aplikovaním počiatkovej čitateľskej gramotnosti pri plnení učebných zadaní podľa návodov, schém a pojmových máp vedeli rôznorodo technicky zoskupovať časti do rôznych celkov, novotvarov na ploche aj objemov v priestore (**Graf 6**). Programovali digitálne verzie hračiek s určením trasy vo viacerých krokoch, zostavovali jednoduché mechanizmy a skúmali princíp ich fungovania (kladky, naklonená rovina, sústavy ozubených kolies, roboty), pričom preukazovali logické myslenie. Zväčša zvládali úkony súvisiace s kreslením, lepením, trhaním, strihaním, navliekaním, jednoduchým konštruovaním, základnými výtvarnými technikami, spracovaním prírodných aj odpadových materiálov. Pohybom ruky v koordinácii so zrakom primerane zaznamenávali grafickú stopu na vodorovnej alebo zvislej ploche.

Príprava detí na **elementárne písanie** bola obmedzovaná najmä nevhodnou ponukou grafického materiálu a podkladových formátov, opomenutím uvoľňovania dominantnej ruky prípravnými cvičeniami a korigovania nesprávnej polohy tela detí, držania grafického materiálu. Deti mali problémy so správnym úchopom grafického nástroja, najmä kľčovité držanie s prílišným tlakom na jeho hrot vzhľadom na polohu záznamovej plochy. Výsledkom bolo, že grafická stopa bola trasľavá alebo hrubá, tlakom bol aj perforovaný výkres. Tiež s uvoľneným a plynulým zaznamenaním grafického prvku (tvar, veľkosť, sklon). Grafická stopa bola neistá, aj slabo viditeľná, grafické prvky a znaky boli deformované, mali rôznu šírku, výšku ap. Viaceré deti nemali zautomatizované **správne držanie tela** pri grafických činnostiach v stoji alebo v sede. Sedeli na kraji stoličky, nohy mali v nesprávnom postavení, zväčša ich ovíjali o nohy stoličky, neprirodzene ohýbali a vytáčali chrbát alebo nakláňali hlavu nad záznamovou plochu.

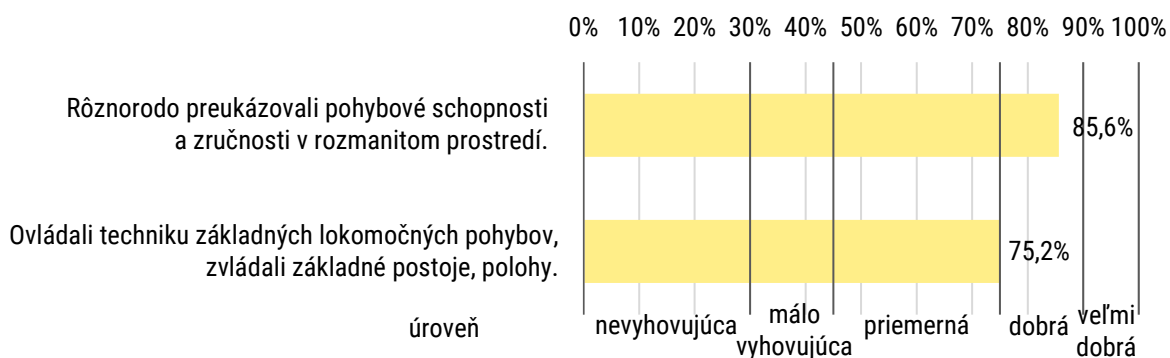
Graf 6 Pracovné a technické zručnosti detí v materských školách

Pohybové spôsobilosti deti zvládali na dobrej úrovni (80,8 %), (**Graf 2**). Ovládali základné lokomočné pohyby (75,2%), využívali rôznorodé pohybové zručností v rozmanitých prostrediach (85,6 %), (**Graf 7**). Zvládli chôdzu vo viazanom útvare a dvojiciach, spontánny pohyb v nerovnom teréne, medzi prekážkami, aj udržali rovnováhu a prenášali váhu tela z nohy na nohu pri korčuľovaní sa. Reagovali na telovýchovnú terminológiu, slovné, zvukové a vizuálne pokyny, pohybový vzor učiteľa alebo dieťaťa. Uplatňovali pravidlá rôzne zameraných hier, boli súťaživé, dodržiavali pravidlá fair-play. Ak im to bolo umožnené zapájali sa

aj so správnou korekciou zo strany učiteliek do cvičení zameraných na správne hrudné a brušné dýchanie. Učitelia zväčša s prihliadaním na vekovú kategóriu detí, fyzickú záťaž, zdravotný charakter, dispozičné riešenie priestorov škôl, sezónne a klimatické podmienky realizovali s deťmi rôznorodé pohybové aktivity, čím napomáhali aktívnej činnosti celostného pohybového aparátu detí. Konštatovali, že mali adekvátne spektrum a množstvo telovýchovného náradia a náčinia (96,1%), pomôcok na pobyt vonku (95,3%). Pozorované bolo aj opomenutie metodických odporúčaní učiteľkami. Pri zdravotnom cvičení vynechali rozohriatie organizmu, relaxáciu alebo záverečné ukludnenie detí. Počet cvikov bol nepostačujúci alebo preexponovaný, ich tempo a opakovanie neprimerané.

Graf 7 Pohybové spôsobilosti detí v materských školách

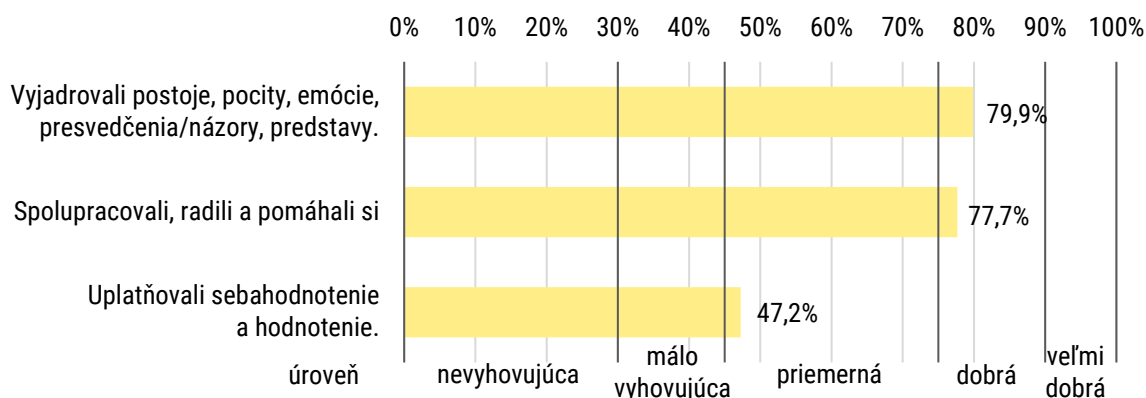

Z rozhovor s učiteľmi vyplynulo, že **zdravotné cvičenie** uskutočňovali 1-krát denne takmer tri štvrtiny učiteľov (79 %), skoro štvrtina z nich 2-krát denne (27,3 %) a 3-krát denne 2 % učiteľov, napr. aj formou telovýchovnej chvíľky. **Vzdelávaciu aktivitu** s telovýchovným zameraním zabezpečovali najčastejšie 4-krát (76 %) alebo 2-krát (10,2%) v mesiaci a **pobyt vonku** 1-krát (41,4 %) až 2-krát (48,4 %) denne, v časovom rozpätí najmä od 1,5 hodiny (61 %) do 2 hodín (21,1 %), i do hodiny (20 %). Počas vychádzok alebo na dopravnom ihrisku mali deti možnosť nadobúdať a preukázať počiatočnú **dopravnú gramotnosť**. Dodržiavali pravidlá cestnej premávky, niektoré vedeli zdôvodniť ich bezpečnostný význam, napr. reflexné a ochranné prvky. Zastávali rolu chodca, kolobežkára či cyklistu.

Deti vyjadrovali rytmus, náladu a interpretovali piesne, riekanky a básne zväčša s oporou o hlas učiteľky, v menšej miere s využívaním nástrojov Orffovho inštrumentára a hry na telo. Niektoré spievali alebo recitovali intonačne čisto a rytmicky správne. Sporadicky mali možnosť identifikovať niektoré vyjadrovacie prostriedky a hudobné nástroje pri počúvaní hudby. **Hudobnú gramotnosť** detí obmedzovali niektoré učiteľky ponukou piesní, ktoré vzhľadom na ich nízku náročnosť nezodpovedali rozvojovým možnostiam detí. Tiež nedôslednosťou pri zaujatí správnej hlasovej polohy deťmi, neudávaním základného tónu, nerealizovaním uvoľňovacích a prípravných cvičení alebo nevyužívaním sprievodu melodických hudobných nástrojov.

Sociálne a personálne spôsobilosti deti preukázali na priemernej úrovni (68,3 %), (Graf 2). Spolupracovali vo dvojiciach alebo v rôzne veľkých skupinách, vzájomne sa podporovali a pomáhali si (77,7 %). Pri vytvorených podmienkach 79,9 % detí nebojácne prezentovali vlastné názory a postoje. Niektoré prejavili svoje emócie vyplývajúce z vlastného úspechu i neúspechu, momentálneho naladenia alebo vzájomného kontaktu s učiteľkami a najmä s rovesníkmi v hrách. Presadzovali sa prevažne spoločensky prijateľným spôsobom, zaujímali sa o dianie v triede a činnosti spoluhráčov; dokázali sa podeliť o hračku. Deti, ak mali možnosť, preukázali schopnosť ujať sa poverených rolí a prevziať zodpovednosť za svoje konanie, prijímať kompromisy, prezentovať a posúdiť vlastné aj spoluhráčove výkony (47,2 %), (**Graf 8**).

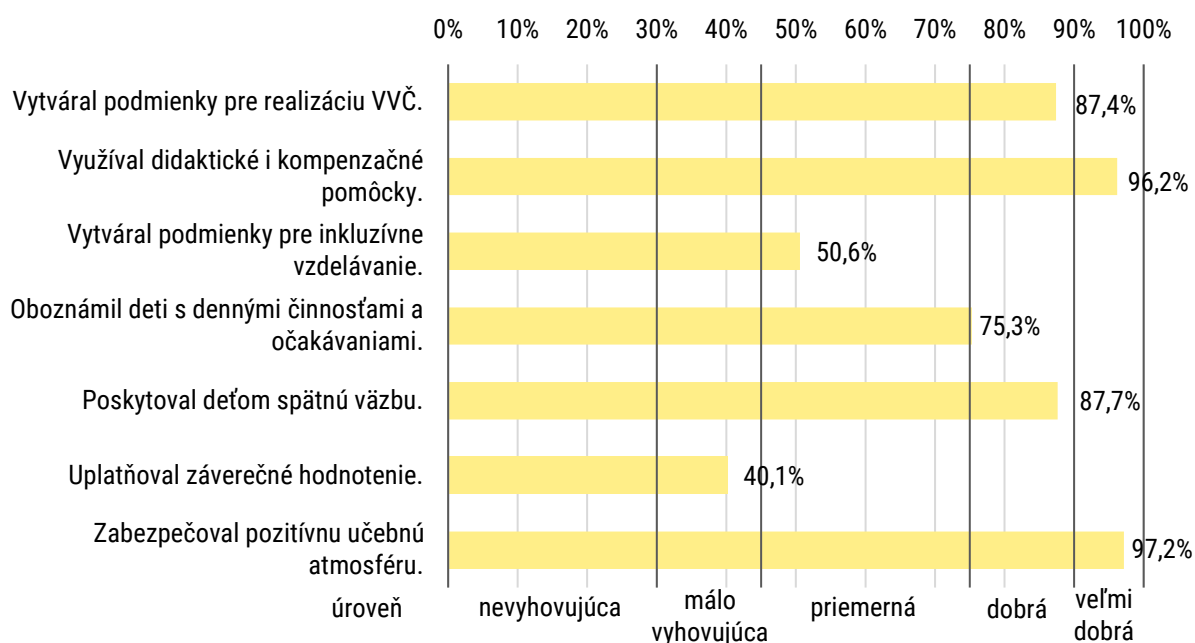
Graf 8 Sociálne a personálne spôsobilosti detí v materských školách

Učiteľky účelovým využívaním didaktických pomôcok (96,2 %) a zrozumiteľným formulovaním edukačných zámerov a očakávaných výsledkov (75,3 %) iniciovali záujem, aktivitu i činnosť detí. Striedali činnosti podľa dynamiky a náročnosti, niektoré aplikovali inovatívne metódy a formy získané z absolvovaných vzdelávaní, však prevažne uplatňovali kolektívny spôsob výučby. Overovali porozumenie zadaných úloh a ich plnenie deťmi, iniciovali ich k dokončeniu činnosti a boli im nápomocné pri eliminovaní učebných neúspechov (87,7 %). **Záverečné hodnotenie** uplatňovali v menšej miere (40,1 %). Podmienky pre inkluzívne vzdelávanie, aj s akceptovaním kultúrnej identity a materinského jazyka detí, zabezpečili učiteľky na polovici (50,6 %) činností. Partnerským a rešpektujúcim prístupom, prívetivosťou a zväčša účinným eliminovaním rušivých momentov zaisťovali pokojné a prirodzene rešpektujúce učebné prostredie (97,2 %). Prispievalo k tomu dodržiavanie spoločenských a deťmi spolu s učiteľmi vytvorených pravidiel v triedach (**Graf 9**).

Podaktoré **učiteľky pochybili** pri aplikovaní správnych didakticko-metodických postupov. Nezvládali manažovanie výučby vzhľadom na udržanie pozornosti detí a vytvorenie im priestoru na optimálnu sebarealizáciu a produkciu výsledkov učenia sa. Obmedzili záujem detí a ich elementárnu informovanosť o tom, čo uskutočnia, poznajú,vidia, tým, že ich neoboznámili so zámermi VVČ alebo ich len zovšeobecňovali („Ideme cvičiť/Ideme von“). Neprispôsobili učebnú záťaž rozdielnym možnostiam, schopnostiam a štýlu učenia sa detí. Preferovali frontálnu formu výučby. Deti tak boli len pasívnymi pozorovateľmi a prijímateľmi hotových poznatkov.

Graf 9 Vyučovanie učiteľom materskej školy

Tabuľka 5 Hlavné zistenia z priameho pozorovania VVČ v materských školách

OBLASTI VYŽADUJÚCE ZLEPŠENIE

- uplatňovanie princípu inklúzie akceptovaním rozmanitosti jednotlivcov vzhľadom na individuálne aj organizačné charakteristiky ich výchovy a vzdelávania, a štýl ich učenia sa,
- zabezpečenie učebného prostredia otvoreného pre divergentné myslenie detí využívaním ich kreačného potenciálu a práva na omyl a chybu,
- podporovanie porozumenia a elementárneho ovládania štátneho jazyka deťmi na národnostne zmiešanom území,
- uplatňovanie záverečného hodnotenia činností, výsledkov a výkonov detí s dôrazom na motivačný a korekčný aspekt ovplyvňujúci ich sebavedomie a zlepšovanie sa,
- aplikovanie inovatívnych prístupov pri VVČ vrátane experimentovania, bádania a skúmania,
- akceptovanie metodík a metodických príručiek vzhľadom na účinné podporovanie nadobúdania a preukázania príslušných schopností a zručností deťmi (grafomotorické, digitálne, i pohybové alebo komunikačné kompetencie),
- aplikovanie, z didakticko-metodického aspektu, štýlu učenia, ktorý napomôže deťom aktívne nadobúdať a preukazovať príslušné spôsobilosti a schopnosti

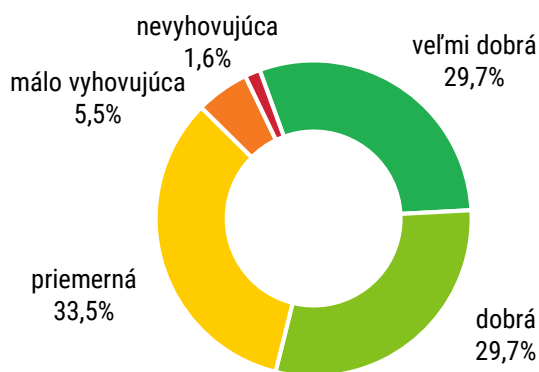
POZITÍVNE ZISTENIA

- preukázanie pracovných zručností deťmi

2.2 RIADENIE ŠKOLY

Riadenie bolo na veľmi dobrej úrovni v **38** školách, na dobrej v **38**, na priemernej úrovni v **43** školách. Málo vyhovujúcu úroveň riadenia dosiahlo **7** MŠ¹⁰ a nevyhovujúcu **2** školy¹¹ (**Graf 10**).

Graf 10 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenie školy

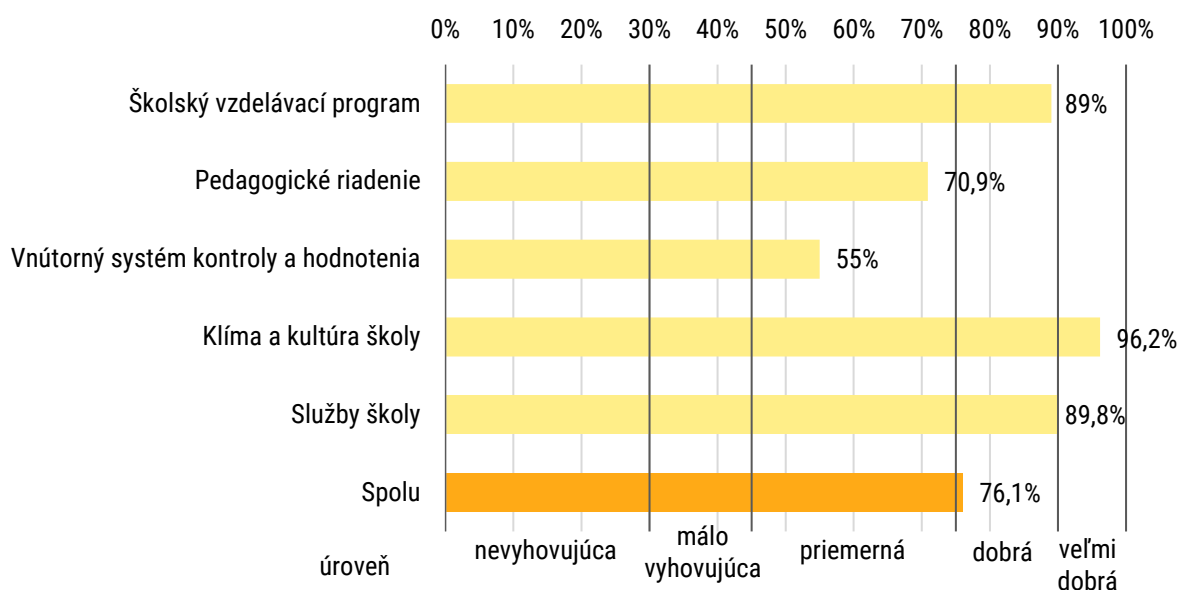
Celkovo bolo riadenie školy na dobrej úrovni (76,1 %), (Graf 11).

Vedúci pedagogickí zamestnanci vytvárali a udržiavali priaznivú klímu a kultúru školy na veľmi dobrej úrovni (96,2 %). Ich vonkajší a vnútorní partneri ocenili stanovené pravidlá organizácie a fungovania školy, možnosť vplývať na život a dianie v škole, otvorený informačný a poradenský systém, aktivity školy podporujúce edukáciu detí v súlade so ŠkVP. Úroveň riadenia školy oslaboval vnútorný systém kontroly a hodnotenia (55 %). Riaditelia vo väčšine MŠ zaradili do tried určený počet detí školským zákonom a zabezpečili ich celodennú edukáciu príslušným počtom pravidelne sa striedajúcich učiteľov. Proces pedagogického riadenia však znižovali nedostatky v rozhodovaní a procesoch s ním súvisiacich u 30,5 % riaditeľov škôl.

¹⁰ MŠ s VJM – Óvoda, Gortva 136, Gortva; MŠ, Hronská 18, Banská Bystrica – Šalková; MŠ s VJM – Óvoda, Hlavná 100, Beša; MŠ, Hlavná 27/135, Slovenské Nové Mesto; MŠ, Rovné 37, Rovné; MŠ, Modrovka 75; ZŠ s MŠ, Partizánska Ľupča 419

¹¹ ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ, Kalameny 4

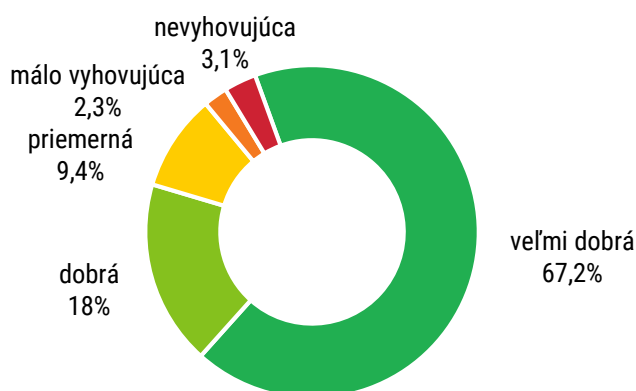
Graf 11 Riadenie školy

2.2.1 Školský vzdelávací program

Veľmi dobrú úroveň vypracovania malo **86** ŠkVP, dobrú **23** a priemernú úroveň **12** dokumentov. Na málo vyhovujúcej úrovni boli **3** ŠkVP¹² a na nevyhovujúcej úrovni **4** školské kurikulá¹³ (**Graf 12**).

Graf 12 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v spracovaní ŠkVP

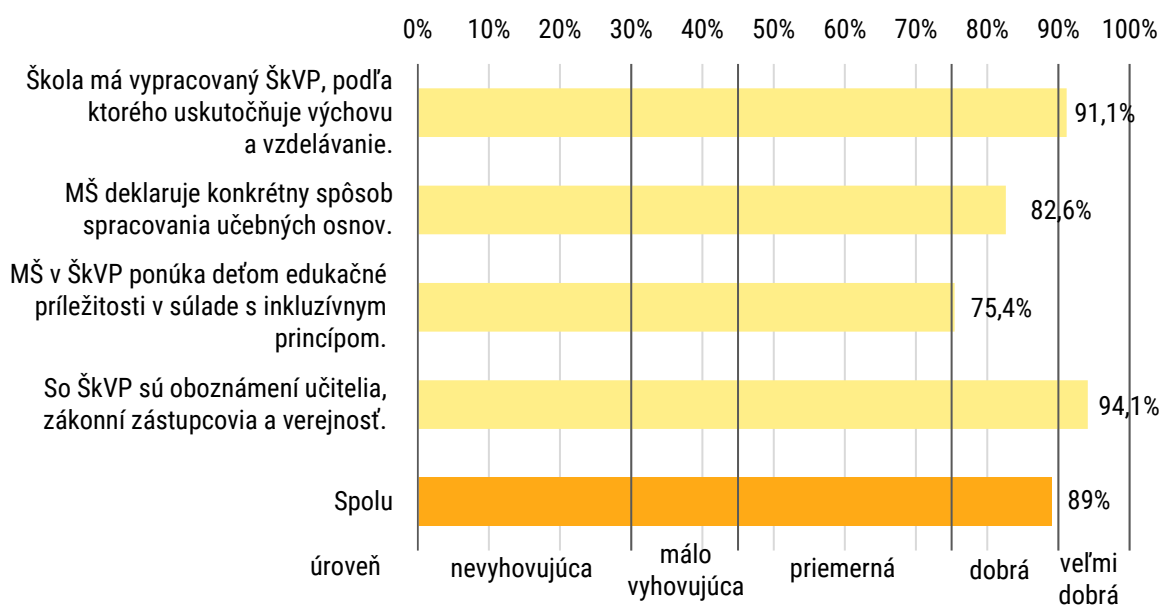
Školský vzdelávací program bol vypracovaný školami na dobrej úrovni (89 %), (Graf 11).

Materské školy uskutočňovali VVČ podľa ŠkVP, ktoré aj vlastnými cieľmi VaV korelovali so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v MŠ (ŠVP), školským zákonom stanovenými cieľmi a princípmi VaV, reálnymi podmienkami škôl a ich koncepčnými zámermi rozvoja (83, %). Edukačné príležitosti pre deti vyžadujúce podporné opatrenia ponúkalo 46 dokumentov. S obsahom školských kurikul boli oboznámení účastníci VaV, zákonní zástupcovia detí aj verejnosť ich zverejnením (99,2 %). Učebné osnovy neboli jednoznačne spracované v 4 % škôl, čo negatívne ovplyvňovalo ich systematické plnenie.

¹² MŠ, 9. mája 26, Banská Bystrica; MŠ Reformovanej kresťanskej cirkvi s VJM – Református Óvoda, Hlavná ulica 215/1690, Pribeta; MŠ, Červenica pri Šabinove 28

¹³ ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ s VJM – Óvoda, Gortva 136; MŠ, Kalameny 4; ZŠ s MŠ, Partizánska Lupča 419

Graf 13 Hodnotené indikátory ŠkVP

2.2.1 ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Školský vzdelávací program (ŠkVP), ktorý bol vypracovaný v súlade so ŠVP a s princípmi a cieľmi VaV školského zákona, predložilo 82,8 % škôl. **Stratégie** VaV súvisiace s **PPV** boli definované takmer v troch štvrtinách (70,3 %) dokumentov. **Zameranie** školy, **poslanie** a **ciele** VaV vrátane **vlastných cieľov VaV** korešpondovali v 83,4 % ŠkVP s reálnymi podmienkami a koncepčným zámerom rozvoja školy.

Konkrétne a merateľné **vlastné ciele VaV** sa týkali najmä environmentálnej výchovy zdravého životného štýlu, personálnych kompetencií detí, regionálnej výchovy. Školy s VJM orientovali pozornosť na komunikáciu detí v štátnom jazyku. Cirkevné školy napomáhali duchovnému rozvoju a religiozite detí. Dopad plnenia vlastných cieľov VaV bolo možné identifikovať počas 62,5 % priamych pozorovaní VVČ a prostredníctvom plnenia úloh vyplývajúcich z národných preventívno-výchovných programov (93,8 %), školských i mimoškolských aktivít.

Učebnými osnovami (UO) v 67,1 % MŠ boli vzdelávacie štandardy ŠVP. Deklarovaných v podobe obsahových celkov alebo projektov bolo 33,6 % a v podobe vyhovujúcej potrebám MŠ 3,1 % UO. V 4 % škôl boli UO nejednoznačne koncipované spojením dvoch možností ich spracovania. Učebné osnovy chýbali v 1 škole¹⁴, VVČ bola uskutočňovaná výlučne podľa metodického materiálu *Adaptácie výkonových štandardov pre MŠ*.

Systematický postup pri zabezpečovaní predprimárneho vzdelávania detí vrátane plnenia UO v takmer päťtine (16,6 %) škôl¹⁵ **obmedzovali nedostatky**, ktoré súviseli s *neaktuálnym obsahom ŠkVP, nesúlalom cieľov VaV a zamerania školy s reálnymi podmienkami alebo koncepčným zámerom rozvoja školy; chýbajúcimi stratégiami VaV aj kritériami hodnotenia detí; opomenutím zámerov na podporovanie nadobúdania a ovládania štátneho jazyka deťmi na národnostne zmiešanom území, či implementovania osobitostí VaV detí so ZZ a detí cudzincov.*

Ponuku edukačných príležitostí pre deti so ŠVVP, vzhľadom na ich kontinuálne začlenenie do hlavného vzdelávacieho prúdu, obsahovalo 46 ŠkVP, aj keď tieto deti v niektorých školách nevidovali. Táto ponuka bola orientovaná najmä na podporovanie komunikačných, sociálnych a personálnych kompetencií,

¹⁴ MŠ, Červenica pri Sabinove 288

¹⁵ ZŠ s MŠ s VJM – Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda, Belina 185; ZŠ s MŠ, Sládkovičova 7, Badín; MŠ, Hrabíčov 214; MŠ, Prachatická 2421/45, Zvolen; EP, Bátka 54 ako súčasť ZŠ s MŠ – Alapiskola és Óvoda, Bátka 172; MŠ, Odbojárov 9, Banská Bystrica; MŠ, Okružná cesta 223/8, Trnavá Hora; MŠ s VJM – Óvoda, Kaloša 182; MŠ, Látky 51; MŠ, Turová 70; MŠ, Buková 22, Banská Bystrica; MŠ, Školská 3, Jasov; MŠ s VJM – Óvoda, Svätá Mária 113; MŠ, Hlavná 27/135, Slovenské Nové Mesto; MŠ s VJM – Óvoda, Veľkohorešská 15/5, Malý Horeš; MŠ s VJM – Óvoda, Blatná 1123/1, Strekov; ZŠ s MŠ, Nižná brána 8, Kežmarok; MŠ, Červenica pri Sabinove 288; MŠ, Rovné 37; MŠ, Hoste 32

vyrovnávanie šancí a prípravu detí na povinnú školskú dochádzku. Súvisela s vytváraním priaznivého a rešpektujúceho učebného prostredia a so spoluprácou zákonných zástupcov detí, aj s odbornou podporou participujúcich inštitúcií. Reálne vytvorené podmienky pre deti vyžadujúce **podporné opatrenia** umožňovali týmto deťom plnohodnotné seberealizovanie sa a nadobúdanie adekvátnych skúseností vzhľadom na ich individuálne vzdelávacie osobitosti. Prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu (IVP) boli deťom so ŠVVP prispôsobené metódy, formy, obsah aj organizácia VaV. Z rozhovorov s učiteľkami vyplynulo, že očakávaná účinnosť podpory orientovaná na skvalitňovanie edukácie detí so ŠVVP a to najmä detí zo SZP/z MRK bola nepriaznivo determinovaná ich jazykovou bariérou, nepravidelnou dochádzkou i z dôvodu vzdialenosti školy od miesta bydliska dieťaťa, nezaujmom niektorých zákonných zástupcov o inštitucionálne vzdelávanie svojich detí. Intervenčná činnosťou bez vypracovaného IVP sa pri VVČ premietla negatívne v kvalite deťmi preukázaného výkonu i možnostiach ich progresu. Niektoré školy nedokázali deťom so ZZ zabezpečiť zodpovedajúce podmienky pre ich VaV.

Riaditelia 114 (89 %) škôl **vydali ŠkVP** po **prerokovaní** v pedagogickej rade a rade školy. Základný pedagogický dokument bol **zverejnený** na verejne prístupnom mieste (99,2 %).

Podľa neplatného Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie bola uskutočňovaná VVČ v 2 školách¹⁶, ŠŠI uplatnila príslušné postupy vrátane upozornenia zriaďovateľa.

2.2.2 Pedagogické riadenie

Zásadné dokumenty, ktoré zabezpečovali deklarované zámery školy v oblasti VaV a riadenia boli zväčša prerokované v pedagogickej rade (PR). Ale v necelej pätine škôl (18 %) niektoré z nich fyzicky chýbali¹⁷. Zistené boli aj formálne pochybenia pri nepravidelných záznamoch v triednych knihách, zápisoch, ktoré neodrážali celodennú VVČ; pri dokumentoch s neaktuálnym uvádzaním právnych predpisov.

Pedagogická dokumentácia bola vedená na formulároch podľa vzorov schválených ministerstvom školstva (89 %), ojedinele elektronicky, a aj ďalšia/iná dokumentácia v súlade s platným právnym stavom. V školách s VJM bola vedená dvojjazyčne.

Plán profesijného rozvoja v 81,3 % kontrolovaných škôl reflektoval vlastné zameranie, priebežné potreby, a aj požiadavky pedagogických a odborných zamestnancov. Učitelia prejavili záujem najmä o modul zameraný na inovácie foriem a metód VVČ (53,5 %) a inklúziu (44,4 %). Pätina z nich o vzdelávanie v oblasti rozvíjania grafomorických a predčitateľských spôsobilostí detí a desatinu učiteľov zaujala integrácia detí v MŠ (**Graf 14**). Dopadom rozširovania si profesijných kompetencií učiteľmi bolo v 56,3 % hospitácií zaznamenané zefektívnenie ich vyučovania vrátane pružnej a plynulej adaptácie detí cudzincov, prevažne z Ukrajiny. Plán profesijného rozvoja absentoval v 7 školách¹⁸.

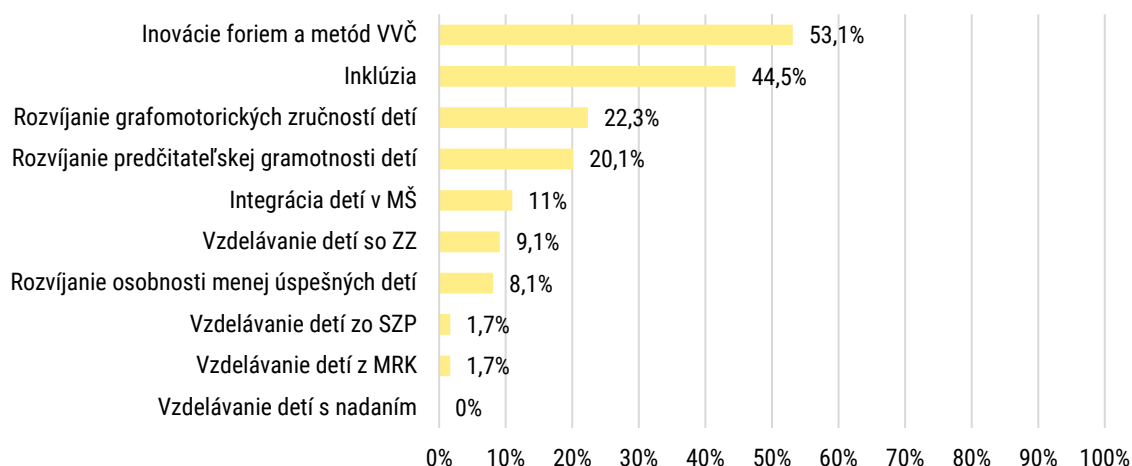
Vzdelávanie v oblasti Národného akčného plánu v prevencii obezity na roky 2015 – 2025 (NAPPO) absolvovalo **12** PZ, aktuálne sa vzdelávali **2** a **1** si podal prihlášku na príslušné vzdelávanie.

¹⁶ ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ s VJM – Magyar Tannyelvű Óvoda, Gortva 134 – Gortvakisfalud 134

¹⁷ Napr. koncepcný zámer rozvoja školy, záznamy z pedagogického diagnostikovania; týždenný rozsah priamej VVČ; organizačný či denný poriadok; triedna kniha, IVP pre dieťa so ZZ.

¹⁸ ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ, Hrabčov 214; MŠ s VJM – Magyar Tannyelvű Óvoda, Gortva 134 – Gortvakisfalud; MŠ, Modrovka 75; MŠ, Hoste 32; MŠ, Zvončín 83; MŠ s VJM – Magyar Nyelvű Óvoda, Hlavná 203, Medveďov –Medve

Graf 14 Prehľad vzdelávania sa učiteľov materských škôl za ostatné dva roky

Súčasťou plánu profesijného rozvoja bol **plán manažérskeho a pedagogického rozvoja vedúcich PZ** v 64 % MŠ, čo malo priaznivý dopad na pedagogické riadenie týchto škôl, zároveň VVČ a spoluprácu s vonkajšími a vnútornými partnermi riadiacich zamestnancov.

Pedagogickí zamestnanci v rozhovoroch uvádzali, že vlastný profesijný rozvoj podporovali aj samoštúdiom odbornej bibliografie, účasťou na odborných konferenciách, seminároch, webinároch. Boli aj takí, ktorí obhajovali svoju pasivitu voči vzdelávaniu sa dlhoročnou pedagogickou praxou, absolvovaním vysokoškolského i odborného stredoškolského štúdia v nedávnej minulosti, časovou tiesňou i blížiacim sa ukončením pracovného pomeru vzhľadom na dovŕšenie veku 65 rokov.

Adaptačné vzdelávanie učiteľky SMŠ¹⁹ bolo ukončené pred trojčlennou skúšobnou komisiou, ktorej členom bol konateľ nevykonávajúci činnosť PZ, čo spochybňuje objektivitu tohto procesu a vydaného osvedčenia o absolvovaní príslušného vzdelávania. V tejto škole bola taktiež nepostačujúca spolupráca uvádzajúceho PZ s uvádzanými 5 učiteľkami v oblasti plánovania, organizovania, riadenia a spätného hodnotenia VVČ, čo bolo preukázané pri hospitovanej VVČ a rozhovoroch s učiteľkami. Pedagogickí zamestnanci inej SMŠ²⁰ neabsolvovali adaptačné vzdelávanie do dvoch rokov od vzniku prvého pracovného pomeru. Rozvoj ich profesijných kompetencií nebol riadený plánom profesijného rozvoja, v dokumentácii absentovali písomné hodnotenia PZ raz ročne priamym nadriadeným.

Pochybenia pri rozhodovaní boli zistené u **39** (30,5 %) riaditeľov škôl²¹. Týkali sa **procesov rozhodovania**:

- *neuplatnenie podmienky prednostného prijatia detí na PPV, ktoré mali trvalý pobyt v obci 28 (21,9 %) riaditeľmi spádových MŠ;*
- *poskytovanie predprimárneho vzdelávania bez vydaného rozhodnutia alebo bez podanej žiadosti zákonných zástupcov o prijatie dieťaťa do MŠ, bez potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast; bez súhlasného stanoviska príslušného zariadenia poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast a bez informovaného súhlasu zákonného zástupcu v súvislosti s deťmi so ŠVVP;*
- *prijatie dieťaťa pred dovŕšením 2 rokov alebo prijímanie detí na pokyn zriaďovateľa²²;*
- *určenie ostatných podmienok prijímania detí, ktoré mali diskriminačný charakter (zamestnanosť zákonných zástupcov ap.) alebo absencia ostatných podmienok prijímania detí;*

¹⁹ SMŠ, Jazerná 1460/2, Rovinka

²⁰ SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji

²¹ Príloha 1

²² ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ, Jamník 185

- neakceptovanie stanového počtu detí školským zákonom alebo rozhodnutím príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ), tým bola obmedzená bezpečnosť a ochrana zdravia detí, aj učiteľov vo VaV;
- opomenutie lehoty pre vydanie rozhodnutia a pre určenie obsahu individuálneho vzdelávania (IV) dieťaťa (1 riaditeľka²³ konala neoprávnené tým, že nevydala rozhodnutie o povolení IV dieťaťa plniaceho PPV ale listom prerušila tomuto dieťaťu dochádzku do MŠ na 3 mesiace);
- povolenie osobitného spôsobu plnenia PPV v škole mimo územia Slovenskej republiky bez kompletnej dokumentácie²⁴,
- nezaslanie kópie rozhodnutia o prijatí dieťaťa prestupom riaditeľke MŠ, z ktorej dieťa prestúpilo.

Poradné orgány riaditeľa, najmä pedagogická rada, v 65,6 % MŠ venovali pozornosť pedagogicko-didaktickým, ale prevažne organizačným aspektom VVČ. Poznatky z pedagogického diagnostikovania a kontrolné zistenie vedúcich PZ, ktoré súviseli s deťmi plniacimi PPV boli prerokované polovicou pedagogických rád. Poradné orgány riaditeľa napomáhali rozvíjaniu profesijných kompetencií učiteľov v súlade so zameraním škôl (50,8 %) a v oblasti NAPPO (33,6%). Kooperovali s PZ a OZ pôsobiacimi v školách v rámci národných projektov. Svoje funkcie efektívne zastávali 2 metodické združenia²⁵.

Vo viac ako tretine (38,2%) navštívených škôl bola pedagogická rada vzhľadom na svoje poslanie takmer nefunkčná. Participovanie na profesijnom rozvoji PZ a OZ nebolo postačujúce, čo ovplyvňovalo efektivitu VVČ. Podceňovanie komunikácie o dôležitých informáciách získaných pri VVČ, nevenovanie pozornosti riešeniu vzdelávacích problémov detí nepriaznivo ovplyvňovali podporovanie ich osobnostné rozvoja a rozvíjanie ich kľúčových kompetencií učiteľmi.

Pedagogické riadenie bolo na priemernej úrovni (70,9 %), (Graf 11).

2.2.3 Vnútny systém kontroly a hodnotenia

Vedúci PZ takmer troch štvrtín škôl stanovili **kritériá hodnotenia detí** (72,7 %) a **pedagogických zamestnancov** (71,9 %). Vo viac ako dvoch tretinách škôl zamerali kontrolnú činnosť na všetky oblasti VVČ. Výsledky analyzovali v 55,5 % MŠ a k zisteným nedostatkom prijímali opatrenia v 45,3 % MŠ. Slabým článkom vnútorného systému kontroly a hodnotenia bolo, že len 22,7 % vedúcich PZ venovalo pozornosť kontrole splnenia opatrení, čo malo dopad na efektivitu vyučovacích postupov.

Podcenenie významu a zanedbanie výkonu kontrolno-hodnotiaceho systému ovplyvnilo zefektívnenie predprimárneho vzdelávania a v priamej úmere aj pedagogického riadenia. Výrazne **negatívne zistenia** sa v tejto súvislosti objavili v niektorých MŠ, kde absentovalo monitorovanie VVČ. Ak aj bola uskutočňovaná pedagogická diagnostika, nebola využívaná pre optimalizáciu a individualizáciu VaV detí. V mnohých školách úplne absentovala kontrola plnenia opatrení.

Z dlhodobého hľadiska, i v porovnaní so zisteniami z predchádzajúceho školského roka, je možné konštatovať, že prijímanie opatrení a kontrola ich akceptovania vzhľadom na skvalitnenie predprimárneho vzdelávania sú najslabšími článkami kontrolnej činnosti vedúcich pedagogických zamestnancov MŠ.

Vnútny systém kontroly a hodnotenia dosiahol priemernú úroveň (55 %), (Graf 11).

Sebahodnotenie za užitočný nástroj zvyšovania kvality práce školy považovali PZ takmer vo všetkých školách (93,8 %), ostatné MŠ ju vnímali ako byrokratickú záťaž. Autoevalváciu uskutočňovali reálne v päťtine MŠ. Z nich v 2 školách²⁶ prostredníctvom projektov zameraných na skvalitnenie jednotlivých oblastí školy, aj online platformy Selfie orientovanej na ovládanie digitálnych technológií PZ.

2.2.4 Klíma a kultúra školy

Klíma a kultúra školy bola zisťovaná prostredníctvom dotazníkov pre vonkajších a vnútorných partnerov riaditeľa/vedenia školy, na ktoré odpovedalo **695** zamestnancov MŠ, **331** členov rady školy,

²³ MŠ, Rovné 37

²⁴ MŠ s VJM – Óvoda, Kaloša 182

²⁵ ZŠ s MŠ, Hviezdoslavova 152/2, Závadka nad Hronom; ZŠ s MŠ, Lazy pod Makytou 148

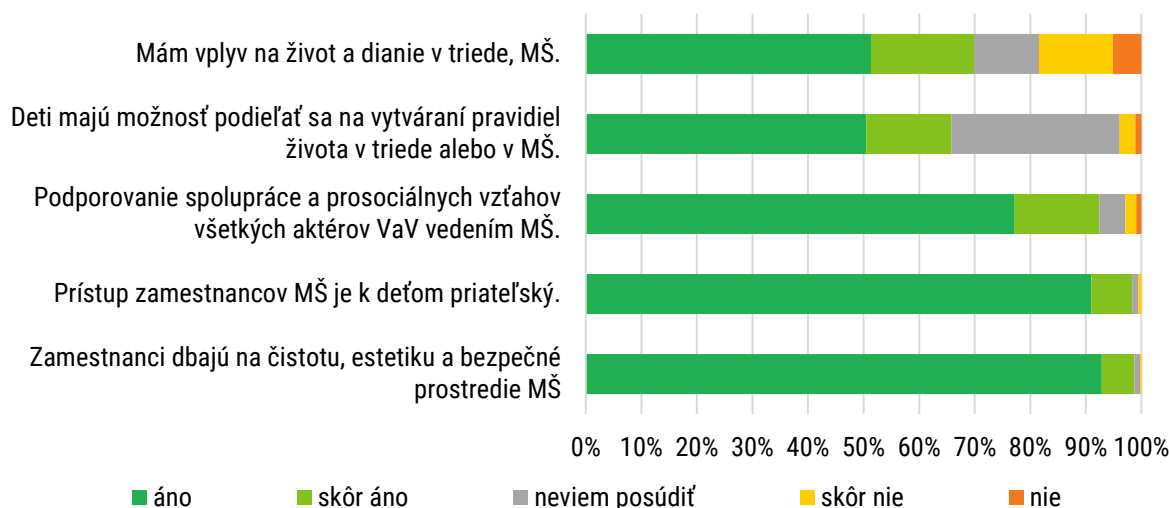
²⁶ ZŠ s MŠ Jána Hollého, Pobedim 433; EP, Brvnište 417 ako súčasť ZŠ s MŠ, Brvnište 388

1 206 zákonných zástupcov a **102** zriaďovateľov (návravnosť dotazníka zaslaného zriaďovateľom dosiahla 79,7 %). Odpovede týchto respondentov korelovali s inšpekčnými zisteniami a potvrdili veľmi dobrú úroveň (96,7 %) **klímy a kultúry školy (Graf 11)**.

Z výsledkov dotazníka administrovaného zákonnými zástupcami vyplynulo, že 98,3 % z nich vyzdvihlo ústretový prístup zamestnancov k deťom a zároveň ocenili vytváranie čistého, estetického a podnetného prostredia pre vzdelávanie ich detí (98,4 %), (**Graf 15**). Zamestnanci ako aj zákonní zástupcovia v dotazníku ocenili, že vedenie MŠ podporuje spoluprácu a prosociálne vzťahy. Podľa 86,2 % zamestnancov uplatňujú vedúci PZ participatívne riadenie, čo v dotazníku potvrdilo aj 69,9 % zákonných zástupcov. Avšak k možnosti spolupodieľania sa detí na vytváraní pravidiel života v triede alebo v MŠ sa tretina zákonných zástupcov nevedela vyjadriť, hoci 89,8 % zamestnancov tvrdilo, že deti túto možnosť majú.

V odpovediach niektorých respondentov školy však rezonovali **viaceré výhrady** týkajúce sa častého spájania tried a prerušovania prevádzky MŠ, čo malo negatívny dopad na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí²⁷; nepriaznivé vzájomné vzťahy medzi zamestnancami; nespokojnosť zákonných zástupcov s riešením výchovno-vzdelávacích problémov svojich detí, čo nepriaznivo ovplyvňovalo oblasť riadenia a napredovania MŠ²⁸. V ďalšej MŠ²⁹ zamestnanci najmenšiu mieru spokojnosti vyjadrili s otvorenosťou informačného systému, vrátane podnetov, návrhov i sťažností a s pravidlami chodu a fungovania MŠ.

Graf 15 Dotazník pre zákonných zástupcov - klíma a kultúra v materských školách

Klíma a kultúra školy boli na veľmi dobrej úrovni (96,2 %), (Graf 11).

2.2.5 Služby školy

Takmer všetky MŠ spolupracovali s inými školami, rôznymi organizáciami a uskutočňovali rôznorodé školské i mimoškolské aktivity, ktoré súviseli so ŠKVP a pozitívne ovplyvňovali ich zameranie a VVČ. Školské, národné **projekty** a **programy**³⁰ boli realizované vo viac ako dvoch tretinách škôl. V 49 školách zabezpečovali **krúžky** prevažne osobami z externého prostredia; v 4 MŠ³¹ v dopoludňajšom čase, čím narušili pravidlá školského poriadku a zúčastneným deťom obmedzili účasť na vzdelávaní sa

²⁷ MŠ, Medzany 1055

²⁸ MŠ, Novohorská 7487/1, Bratislava; ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ, Hradičov 214

²⁹ SMŠ, Jazerná 1460/2, Rovinka

³⁰ MŠ, Slnecné jazerá 2764, Senec (účasť v medzinárodnom programe Aflatoun); MŠ, Novohorská 7487/1, Bratislava (účasť v celoslovenskom projekte Strom života, Bezpečne a zdravo udržateľnou dopravou); SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji (zapojenie sa do Lízankovej výzvy pre pomoc deťom po chemoterapii); MŠ, Okružná cesta 223/8, Trnavá Hora (prezentovanie sa na Celoslovenskom festivale environmentálnych výchovných programov (Šiška), v ostatných rokoch získanie 1. a 2. miesta v Celoslovenskom kole ZOO olympiády v Bojniciach)

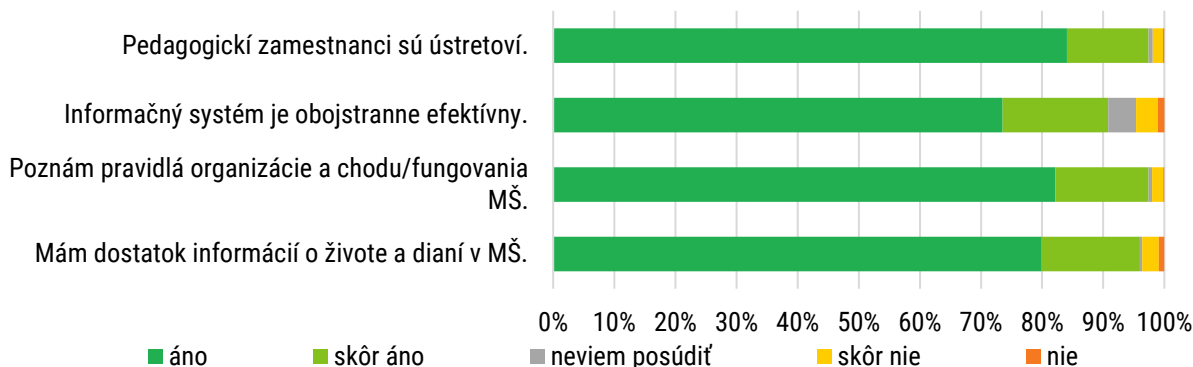
³¹ SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji; MŠ, Okružná cesta 223/8, Trnavá Hora; MŠ, Modrovka 75; MŠ, Stránske 80

v súlade so ŠkVP. Aktivity škôl, najmä s deťmi z MRK, napomáhali k zaisteniu pedagogickej a zvlášť zdravotnej osvetly a k podporovaniu dôvery zákonných zástupcov v inštitucionálne vzdelávanie ich detí. Ojedinele školy kooperovali s komunitným centrom, terénnym zdravotníckym pracovníkom. Výnimočne boli realizované aktivity vrátane krúžkov bez informovaného súhlasu zákonných zástupcov alebo písomného záznamu o poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia či bez podpisov všetkých plnoletých zúčastnených osôb.

Pedagogickí zamestnanci poskytovali zákonným zástupcom na dennej i periodickej báze **konzultačno-poradenské služby** týkajúce sa napredovania detí a riešení ich individuálnych edukačných potrieb. Využívali poznatky z pedagogického diagnostikovania vzhľadom na stanovené kritéria hodnotenia detí jednotlivými školami a z analýz produktov detskej činnosti. Uskutočňovali osobné návštevy v rodinách s deťmi z MRK v kooperácii s externými OZ a rodičovskými asistentmi. Zároveň zákonných zástupcov orientovali alebo im sprostredkovali spoluprácu s príslušným centrom poradenstva (96,9 %)³² i priamo v MŠ, ktorá sa týkala depistáže školskej spôsobilosti, logopedického skríningu či intervencie, rozvojového alebo stimulačného programu. Boli aj zákonní zástupcovia detí z MRK, ktorí mali celkovo k škole ambivalentný postoj, dochádzku detí do MŠ prispôbovali vlastným potrebám, poskytované informácie školou prijímali pasívne alebo len v nevyhnutných prípadoch a na ponuku spolupráce s poradenskými zariadeniami nereflektovali, čo malo negatívny dopad na výsledky učenia sa detí.

Oslovení zákonní zástupcovia, zamestnanci, zriaďovatelia a členovia rady školy verifikovali inšpekčné zistenia týkajúce sa efektívneho **informačného systému** škôl. V dotazníku zákonní zástupcovia ocenili obojstrannú efektívnosť informačného systému, ktorá sa prejavovala v dostatočnej informovanosti rodičov o pravidlách, chode MŠ ako i živote a dianí v MŠ. Väčšina zákonných zástupcov potvrdila ústretovosť PZ. Výnimočne, najmä pri posúdení efektivity informačného systému (4,6 %) títo respondenti nevedeli zaujať stanovisko alebo mali negatívne skúsenosti s dodržiavaním nastavených pravidiel v školskom poriadku. Školy uprednostňovali osobnú komunikáciu s svojimi partnermi, využívali vlastné webové sídlo, nástenky, email, rôzne komunikačné aplikácie a platformy vrátane EduPage, (**Graf 16**).

Graf 16 Dotazník pre zákonných zástupcov - informačný systém v materských školách

Služby školy dosiahli dobrú úroveň (89,8 %), (Graf 11).

Hlavné zistenia z posudzovania riadenia školy uvádzame v tabuľke (**Tabuľka 6**).

Tabuľka 6 Hlavné zistenia z posudzovania procesu riadenia školy

Oblasti vyžadujúce zlepšenie
<ul style="list-style-type: none"> akceptovanie aktuálneho právneho stavu pri rozhodovaní a procesoch s ním súvisiacich zefektívnenie vnútroškolskej kontroly
Pozitívne zistenia
<ul style="list-style-type: none"> spracovanie ŠkVP

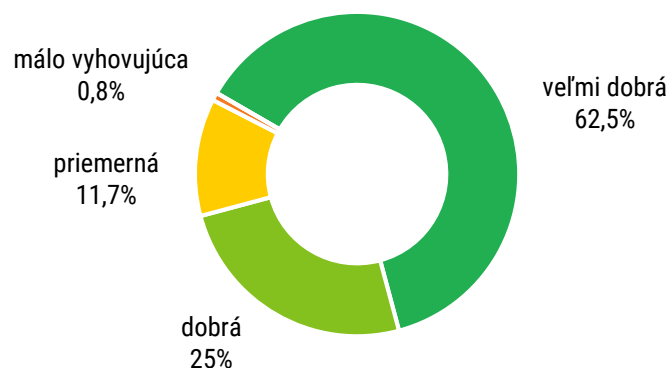
³² MŠ, Lúky 72 (Projekt Komplexná multidisciplinárna starostlivosť deťom v MŠ); MŠ, Kolačno 1 (Stimulačný program pre deti plniace PPV intervenciami priamo v MŠ)

- pozitívna klíma, vzájomná podpora, spolupráca, dobré vzťahy, zodpovedajúce pracovné prostredie

2.3 PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Podmienky VaV malo na veľmi dobrej úrovni **80** MŠ, na dobrej úrovni **32** a na priemernej úrovni **15** škôl. Málo vyhovujúcu úroveň podmienok VaV mala **1** MŠ³³ (**Graf 17**).

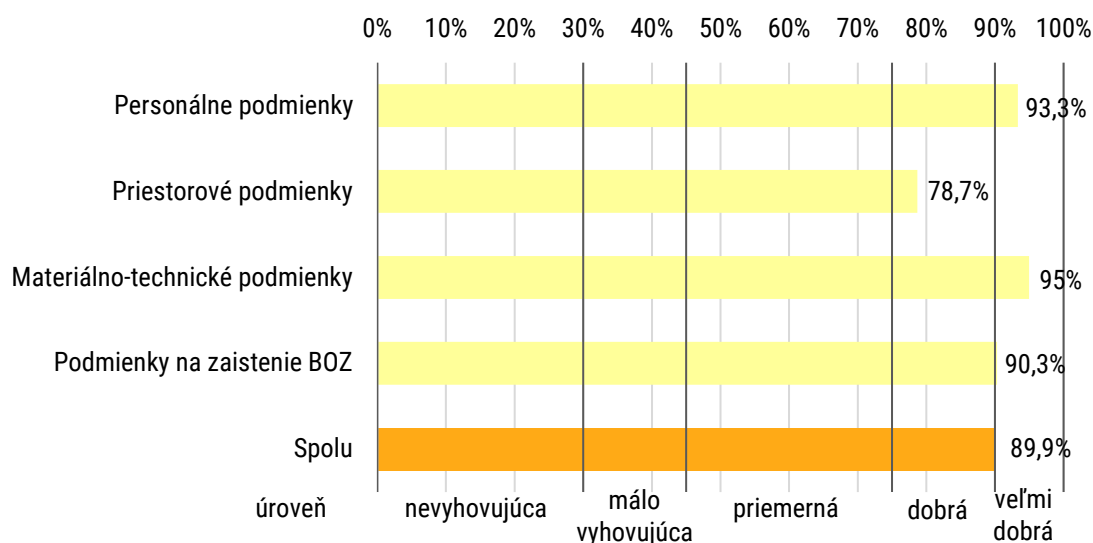
Graf 17 Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok VaV

Podmienky výchovy a vzdelávania dosiahli vcelku dobrú úroveň (88,9 %), (Graf 17).

Hodnotené školy v súlade so zámermi a cieľmi VaV stanovenými v ŠkVP vytvárali pre VaV detí prevažne vhodné personálne (93,3 %), priestorové (78,7 %) a materiálno-technické podmienky (95 %). Zároveň dbali na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí pri VaV (90,3 %), (**Graf 18**).

Graf 18 Podmienky výchovy a vzdelávania

2.3.1 Personálne podmienky

Požiadavky na výkon činnosti vedúceho PZ nespĺňali **4** riaditeľky a **5** zo 47 zástupkýň riaditeľov MŠ/pre MŠ. V 2 MŠ³⁴ pôsobili riaditeľky, ktoré boli do funkcie vymenované zriaďovateľmi bez výberového konania; v SMŠ nebol správne určený rozsah základného úväzku 3 učiteľiek vrátane riaditeľky.

³³ MŠ s VJM – Óvoda, Gortva 136

³⁴ MŠ, Rovné 37; SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji

Nezriadenie funkcie zástupcu riaditeľa v 3 MŠ³⁵ a neurčenie zástupcu riaditeľa pre MŠ v 4 ZŠ s MŠ³⁶ malo nepriaznivý dopad na pedagogické riadenie, kontrolno-hodnotiaci systém a tým aj na zefektívnenie VVČ.

Priamu VVČ uskutočňovalo **583** učiteliek, ktoré prevažne spĺňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v MŠ (93,8 %). Kvalifikovanosť učiteliek pôsobiacich v triedach, v ktorých boli zaradené deti plniace PPV, bola 94,5 %-ná.

Na edukácii detí v MŠ sa podieľalo **32** pedagogických asistentov a **10** odborných zamestnancov (**Tabuľka 7**). So súhlasom riaditeľov **9** škôl bola VaV detí uskutočňovaná s priamou účasťou zákonného zástupcu alebo rodičovského asistenta. Na prekonávaní zdravotných, sociálnych i jazykových bariér detí participovali v niektorých školách prostredníctvom projektov Inklúzia v materských školách, Podpora predprimárneho vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít (MRK) II. a Podpora pomáhajúcich profesií najmä pedagogické asistentky a pomocné vychovávateľky. Tieto školy intenzívne spolupracovali so zákonnými zástupcami na zvýšení vzdelanostnej úrovne a dochádzky ich detí do MŠ. **Rómsky jazyk**³⁷ ovládali **3** učители, **2** pedagogickí asistenti, **4** rodičovskí asistenti, **2** pomocní vychovávateľia.

Personálna štruktúra približne v pätine škôl (17,2 %) nezodpovedala spôsobu organizácie VaV, prevádzke, počtu a potrebám detí vrátane detí plniacich PPV, detí so ŠVVP a detí, ktoré vyžadovali podporné opatrenia vo VaV. Príčinami boli najmä: *nedostatočný počet učiteliek striedajúcich sa pravidelne v dvoch zmenách* i v triedach s deťmi plniami PPV, čoho dôsledkom bolo, že deti z jednotlivých tried boli často presúvané a spájané s deťmi iných tried, čo malo negatívny dopad na ich psychickú pohodu a plnenie UO; *ne kvalifikovanosť učiteliek* v 19 školách³⁸, z nich 4,7%-ná bola v triedach s deťmi plniami PPV a *chýbajúci odborní zamestnanci*.

Rada školy nebola ustanovená 2 MŠ³⁹.

Štátna školská inšpekcia k vyššie uvedeným zisteniam uložila náležité opatrenia (porušenie príslušného právneho predpisu v správe pre kontrolovaný subjekt) a upozornila konkrétneho zriaďovateľa školy.

Tabuľka 7 Prehľad o pedagogických, odborných a iných zamestnancoch podieľajúcich sa na VaV detí

ZAMESTNANCI A OSOBY PODIELAJÚCI SA NA VAV DETÍ V MŠ		počet
Celkový počet pedagogických zamestnancov (z interného i externého prostredia školy)		615
z nich	(kmeňoví) učители	583
	Pedagogickí asistenti	32
Celkový počet odborných zamestnancov (z interného i externého prostredia školy)		10
z nich	Školskí psychológovia	2
	Špeciálni pedagógovia	3
	Sociálni pedagógovia	5
Celkový počet iných zamestnancov		5
z nich	Pomocní vychovávateľia	5
Celkový počet iných osôb podieľajúcich sa na VaV detí		9
z nich	Zákonní zástupcovia	3
	Rodičovskí asistenti	6

³⁵ SMŠ, Jazerná 1460/2, Rovinka; MŠ, Školská 3, Jasov; MŠ, Nábřežná 9, Letanovce

³⁶ ZŠ s MŠ s VJM – Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola és Óvoda, Belina 185; EP, Prenčov 185, ako súčasť ZŠ s MŠ, Prenčov 203; EP, Bátka 54 ako súčasť ZŠ s MŠ – Alapiskola és Óvoda, Bátka 172; ZŠ s MŠ, Lazy pod Makytou 148

³⁷ MŠ, P. O. Hviezdoslava 20, Levice; MŠ, Školská 3, Jasov; MŠ, Vtáčkovce 1; MŠ, Mlynská 1, Michalovce; EP, Školská 16 ako súčasť ZŠ s MŠ, Školská 18, Markušovce; EP, Markušovská 739 ako súčasť ZŠ s MŠ, Školská 18, Markušovce

³⁸ Príloha 3

³⁹ CMŠ Betlehem, Dr. Kautza 4, Svätý Jur; SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji

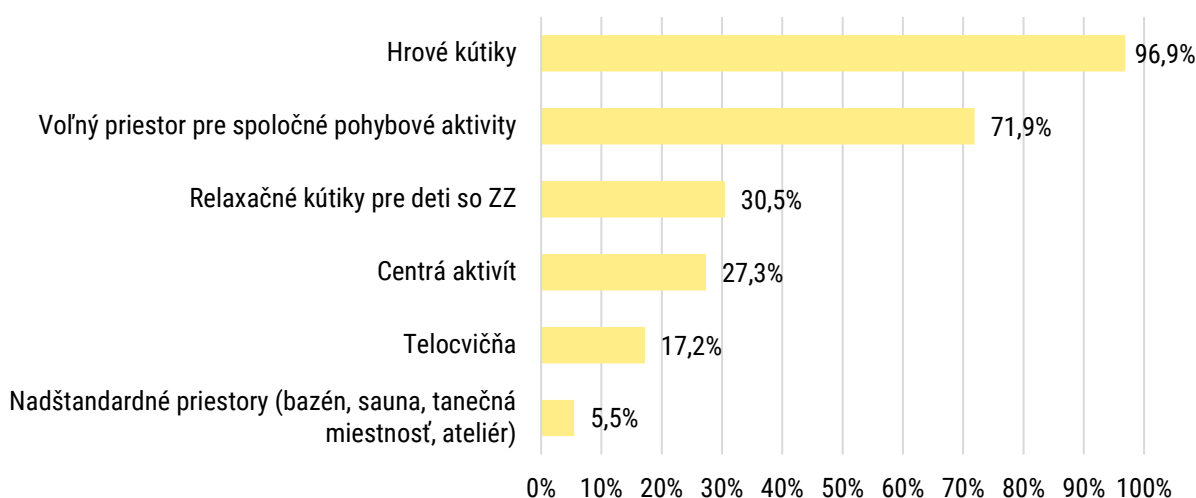
Personálne podmienky boli na veľmi dobrej úrovni (93,3%), (Graf 17).

2.3.2 Priestorové a materiálno-technické podmienky

Takmer vo všetkých MŠ **priestorové** (78,7%) a **materiálno-technické** vybavenie (95 %) tried, ostatného interiéru a exteriéru, ktoré deti využívali, zohľadňovali ich potreby.

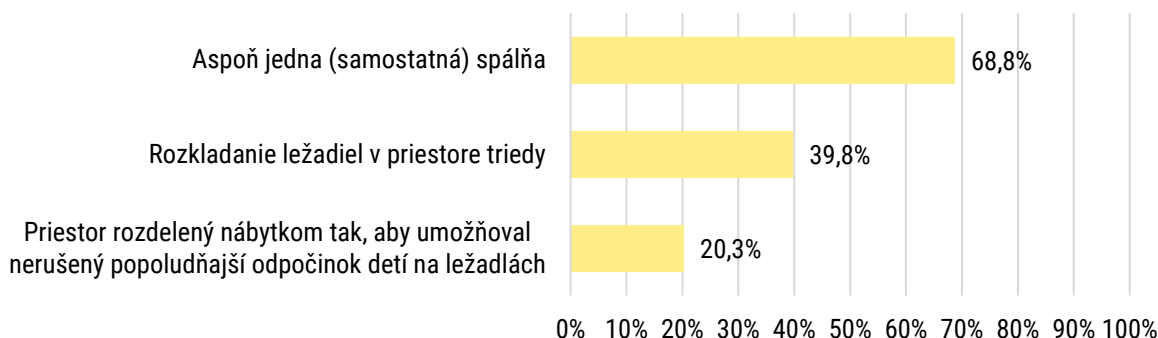
Vnútorne priestory MŠ poskytovali deťom možnosti na realizáciu riadených a spontánnych aktivít (87,5 %), (Graf 19). Takmer všetky MŠ disponovali hrovými kútikmi a 27,3 % centrami na podporovanie, napr. grafomotorickej, predčitateľskej, digitálnej, technickej, matematickej i finančnej gramotnosti detí. Voľný priestor pre spoločné pohybové angažovanie sa detí mali takmer v troch štvrtinách škôl. Relaxovanie detí v oddychových zónach či miestnostiach umožňovalo 30,5 % MŠ. Vybavené boli suchým bazénom s loptičkami, lezeckou alebo magnetickou stenou, sedacím vakom, domčekom i stanom na hranie, podložkou Puzzle ap. Vlastnou telocvičňou disponovali približne v pätine a istým priestorovým nadštandardom v 5,5 % škôl.

Graf 19 Interiér materských škôl

Vo viac ako polovici MŠ **deti oddychovali na ležadlách** v samostatných spálňach, takmer v polovici MŠ na rozložených ležadlách v triedach, a v pätine MŠ v triedach, v ktorých bol nábytkom odčlenený priestor na odpočívanie detí (Graf 20).

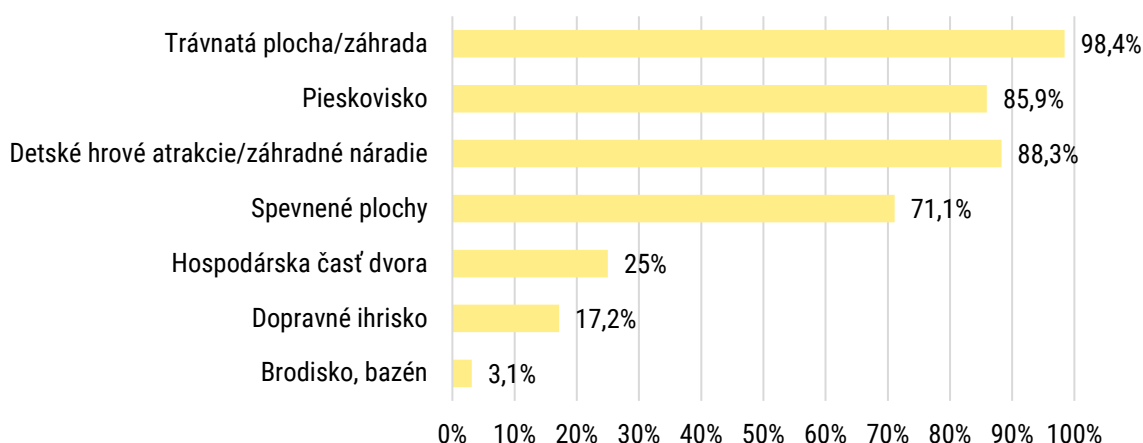
Graf 20 Podmienky pre odpočinok detí v materských školách

Vyčlenený priestor na administrovanie, prípravu na VVČ mali vo viac ako štyroch pätinách MŠ riaditeľky (88,3 %) a vo viac ako polovici škôl aj učiteľky (56,3 %).

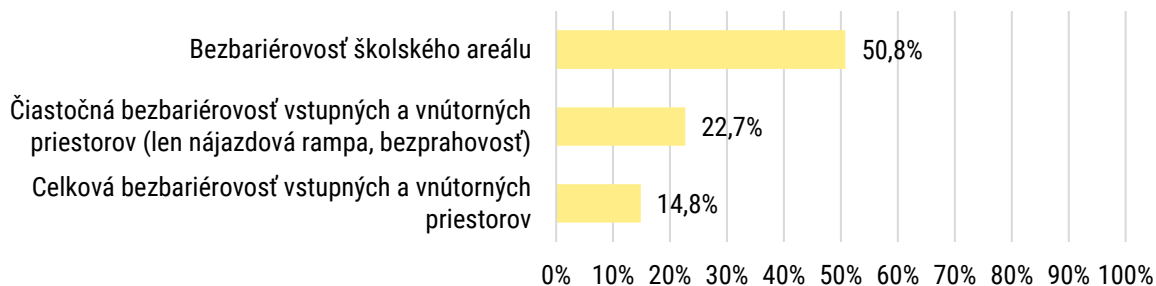
Školské areály prevažne pozostávajúce zo zatravnených a spevnených plôch, zabudovaných i prenosných detských atrakcií a pieskovísk umožňovali deťom rozmanité hrové, pohybové či poznávacie seberealizovanie sa (82,3 %), (Graf 21).

Graf 21 Exteriér materských škôl

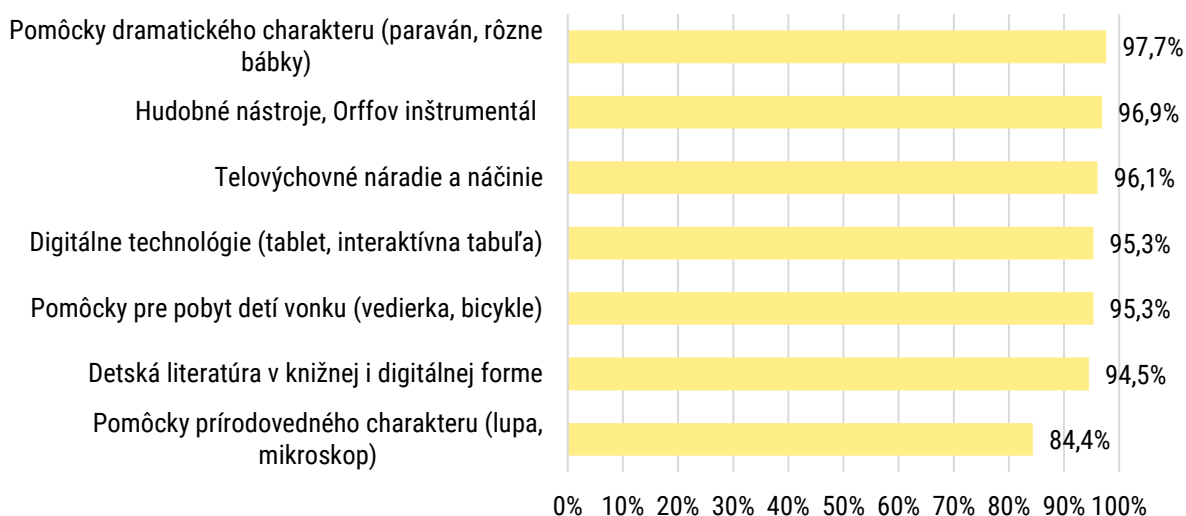
Upravené priestory s ohľadom na deti so ZZ mala len pätina škôl (21,1 %), (**Graf 22**). V porovnaní s predchádzajúcim školským rokom je debarierizácia v MŠ kontrolovaných v tomto školskom roku o 50 % horšia.

Graf 22 Debarierizácia priestorov materských škôl

Materské školy boli vybavené rôznorodým spektrom a množstvom **didaktických pomôcok** včítane digitálnych technológií, spotrebného i výtvarného materiálu, hračiek, detskej literatúry, pomôcok na pobyt vonku a sezónne aktivity (**Graf 23**). Učebné pomôcky boli deťom takmer vo všetkých triedach voľne dostupné (96 %). Na materiálo-technické vybavenie škôl bol využívaný aj príspevok určený na VaV detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, jeden zriaďovateľ ho škole neposkytol⁴⁰. Deti zabezpečené pomôcky primerane využívali pri VVČ.

Graf 23 Materiálo-technické vybavenie materských škôl

⁴⁰ Obec Blatné Remety (MŠ, Blatné Remety 85)

Školy boli pripojenie na **internet** (99,2 %). Mali dostatok i aktuálnej **odbornej literatúry** (96 %) v knižnej aj digitálnej forme. **Kompenzačné pomôcky** boli zabezpečené v 18,8 % škôl, v niektorých aj napriek tomu, že neevidovali deti so ŠVVP.

Zaznamenané boli aj technické nedostatky spôsobené najmä zastaranosťou a opotrebovanosťou interiéru i exteriéru alebo nábytok neakceptujúci proporcionality veku detí predstavoval bezpečnostné a hygienické riziká počas celodennej VaV detí. Niektoré chýbajúce časti a prvky v interiéri a exteriéri škôl (detská knižnica v triede, detské záhradné atrakcie) obmedzovali plnenie vzdelávacieho obsahu ŠKVP.

Interiér (99,2 %), exteriér (93,8 %) a didaktické pomôcky (96,9 %), ktoré deti mali možnosť využívať, umožňovali vzhľadom na obsah vzdelávania/plnenia UO ich aktívny a zmysluplný pobyt v MŠ.

2.3.3 Podmienky na zaistenie bezpečnosti školského prostredia

Riaditelia vydali **školský poriadok** po prerokovaní v PR a v RŠ, preukázateľným spôsobom s ním oboznámili zamestnancov, zverejnili ho na verejne prístupnom mieste. O vydaní a obsahu dokumentu informovali zákonných zástupcov detí. Podrobnosti v zmysle školského zákona upravilo 88 % z nich. Mnohé dokumenty deklarovali možnosti skracovania popoludňajšieho odpočinku deťom, ktoré nemali potrebu oddychovať, čo sa však reálne v sledovaných popoludňajších činnostiach zväčša nepreukázalo. Podrobnosti o podmienkach nakladania s majetkom, ktorý škola spravovala, ak tak rozhodol zriaďovateľ, deklarovalo 92,2 % školských poriadkov.

Denné poriadky jednotlivých tried 84,3 % MŠ vytvárali podmienky pre vyvážené striedanie spontánnych a cielených činností. Pevne stanovený čas životosprávy deklarovali dokumenty tried 92,2 % škôl. Denné poriadky tried s deťmi plniacimi PPV akceptovali výchovno-vzdelávacie potreby týchto detí v 86,7 % MŠ.

Niektoré učiteľky dbali na **ranný filter a individuálny prístup k deťom**, ktoré nemali potrebu odpočívať ponukou alternatív oddychu (prezeranie kníh, kreslenie, počúvanie relaxačnej hudby ap.) alebo postupne týmto deťom, najmä deťom plniacim PPV, skracovali odpočinok.

Zaistenie optimálnych podmienok, ktoré súviseli s pravidlami, bezpečnosťou školského prostredia, psychohygienou detí a s akceptovaním ich práv, bolo v 10,1 % škôl obmedzované *neuskutočňovaním zdravotného cvičenia alebo pobytu vonku; neprimeraným predlžovaním času vzdelávacích aktivít a tým skracovaním času pobytu vonku; prekročením kapacity a spájaním tried pri dopoludňajšej aj popoludňajšej činnosti vrátane odpočinku detí; nízkym počtom učiteľiek, ich nepravidelným striedaním sa; nedodržiavaním ponuky alternatív alebo skracovania odpočinku detí; nereflektovaním na konkrétne možnosti plnenia PPV; rôznymi verziami denného poriadku triedy alebo spoločným denným poriadkom pre viaceré triedy; nepremyslenou organizáciou a neadekvátnou časovou dotáciou medzi jednotlivými stolovaniami; striktným obmedzovaním dochádzky detí do MŠ počas mesiacov júl a august⁴¹.*

Školská jedáleň bola zriadená v **87** a **výdajná školská jedáleň** v **41** kontrolovaných materských školách.

Deťom, ktoré sa zúčastňovali poldennej VaV bol poskytovaný teplý obed, okrem detí 2 škôl⁴².

Bez súhlasu RÚVZ bolo deťom 1 MŠ⁴³ podávané iba doplnkové jedlo sprostredkované dodávateľom z veľkoobchodu, a aj vlastná strava prinesená z domu.

Adekvátnu stravu deťom, ktorým bola diagnostikovaná **intolerancia na potravinové zložky** zabezpečovalo **37,5 %** zariadení školského stravovania.

Učiteľia so zamestnancami zariadení školského stravovania napomáhali deťom k nadobúdaniu správnych stravovacích návykov a spoločenského bontónu pri stolovaní. Ojedinele zamestnanci zariadení školského stravovania deťom neposkytli kompletný príbor alebo učiteľkami neboli dôsledne usmerňované na správnu manipuláciu s ním, prípadne obsluhovali deti, zabezpečovali výdaj obeda.

⁴¹ MŠ, Zvončín 83; ZŠ s MŠ, Dojč 137; ZŠ s MŠ, Veľký Grob 382

⁴² MŠ, Vtáčkovce 1; MŠ, Mlynská 1, Michalovce

⁴³ MŠ, Vtáčkovce 1

Deti mali voľný prístup k nápojom v triedach a na pobyte vonku takmer vo všetkých MŠ. Ponúkaná im bola čistá voda (97,7 %), nesladené nápoje (58,7 %), ovocné a zeleninové šťavy (23,4 %), aj sladené nápoje (7,8 %).

Školy organizovali pobyty detí v škole v prírode, výlety, exkurzie, saunovanie, športové výcviky a ďalšie **aktivity v súlade so ŠkVP** a aktuálnym právnym stavom (72,7%). Najčastejšie pri ich zabezpečovaní chýbali informované súhlasy zákonných zástupcov pred realizovanými aktivitami. Školy sa zapojili do programu Školské ovocie (92,6 %), Školské mlieko (73,4 %). Oslovili ich tematické týždne Svetový deň mlieka (72,7%), Svetový deň zdravia (71,1%) a Svetový deň výživy (68,%). V menšej miere ich zaujal projekt Zdravie a bezpečnosť v školách (19,5 %), Hovorme o jedle (14%) a kampaň Odstráň obezitu (11 %). V ostatnom období ich upútal projekt Aktívna škôlka.

Tabuľka 8 Hlavné zistenia z posudzovania podmienok výchovy a vzdelávania

Oblasti vyžadujúce zlepšenie
<ul style="list-style-type: none"> absentujúca bezbariérovosť v 78,9 % navštívených školách
Pozitívne zistenia
<ul style="list-style-type: none"> vybavenie didaktickými pomôckami stanovené pravidlá a ich dodržiavanie účasť na plnení úloh vyplývajúcich z národných preventívno-výchovných programov

2.4 INÉ ZISTENIA

- nevydaná aktuálna zriaďovacia listina vzhľadom na rozhodnutie ministerstva školstva, chýbajúce údaje v zriaďovacej listine⁴⁴;
- nevypracovanie pracovného poriadku prevádzkovateľom MŠ – zriaďovateľom⁴⁵ ;
- rozdielna (nejednotná pre všetky deti) výška mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov MŠ⁴⁶.

⁴⁴ MŠ, Červenica pri Sabinove 288; MŠ s VJM – Óvoda, Blatná 1123/1, Strekov; ZŠ s MŠ – Alapiskola és Óvoda, Kravany nad Dunajom 143, Kravany nad Dunajom; MŠ s VJM – Óvoda, Radvaň nad Dunajom 143, Radvaň nad Dunajom; MŠ, Necpaly 213; EP, Bátka 54 ako súčasť ZŠ s MŠ – Alapiskola és Óvoda, Bátka 172

⁴⁵ MŠ, Hoste 32

⁴⁶ MŠ, Zvončín 83

3 OPATRENIA NA ODSTRÁNENIE ZISTENÝCH NEDOSTATKOV

Na základe zistených nedostatkov podľa ich závažnosti a porušení právnych predpisov uplatnila ŠŠI odporúčania, uložila opatrenia alebo **riaditeľom** hodnotených škôl uložila prijať opatrenia.

Zriaďovatelia 46 škôl⁴⁷ boli upozornení na nedostatky, ktorých riešenie patrí do ich kompetencie.

Príslušné **RÚVZ** boli upozornené na zistené nedostatky v **18** školách⁴⁸. Týkali sa najmä prekročenia stanoveného počtu detí školským zákonom, určenej kapacity detí RÚVZ, nevypracovaného alebo neaktuálneho prevádzkového poriadku, zabezpečenia doplnkovej stravy deťom dodávateľským spôsobom z veľkoobchodu bez deklarovania systému stravovania v prevádzkovom poriadku a konzumácie jedla donášaného deťmi z domu, opotrebovanosti interiéru, exteriéru školy a ich vybavenia.

Regionálny úrad školskej správy bol **upozornený** na zriaďovateľom⁴⁹ neoprávnené nakladanie s účelovo viazaným príspevkom na VaV detí.

4 ODPORÚČANIA A PODNETY

4.1 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ŠKÔL

- napomáhať prekonávaniu jazykovej bariéry detí na národnostne zmiešanom území a detí cudzincov dennodenným nadobúdaním základov štátneho jazyka,
- vytvárať príležitosti deťom na argumentovanie a hodnotenie vlastných výkonov a výkonov ostatných detí,
- sfunkčnit' systém kontrolnej činnosti systematickým monitorovaním efektivity výchovno-vzdelávacej činnosti, zovšeobecňovaním zistení, prijímaním opatrení a pravidelným overovaním ich plnenia,
- realizovať a využívať autoevalvačné procesy na zvyšovanie kvality práce školy,
- participovať pravidelne s poradnými orgánmi riaditeľa na pedagogickom riadení a profesijnom rozvoji pedagogických zamestnancov, a tým na skvalitňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti,
- zabezpečiť pedagogické riadenie a uskutočňovanie priamej výchovno-vzdelávacej činnosti zriadením funkcie zástupcu riaditeľa MŠ, určením zástupcu riaditeľa pre MŠ v ZŠ s MŠ, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti v MŠ,
- zabezpečiť výchovno-vzdelávaciu činnosť, v spolupráci so zriaďovateľom, požadovaným počtom kvalifikovaných učiteľov striedajúcich sa v dvoch zmenách,
- zabezpečiť, v spolupráci so zriaďovateľom, príslušných odborných zamestnancov, pedagogických asistentov pre deti vyžadujúce poskytovanie podporných opatrení vzhľadom na ich edukačné potreby a organizáciu výchovy a vzdelávania,
- zabezpečiť objektivitu a transparentnosť rozhodovacích procesov v súlade s aktuálnym právnym stavom.

4.2 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI ZRIAĐOVATEĽA

- zabezpečiť, v spolupráci s riaditeľom, požadovaný počet kvalifikovaných učiteľov striedajúcich sa v dvoch zmenách v triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním,
- zabezpečiť, v spolupráci s riaditeľom, príslušných odborných zamestnancov, pedagogických asistentov pre deti vyžadujúce poskytovanie podporných opatrení vzhľadom na ich edukačné potreby a organizáciu výchovy a vzdelávania,

⁴⁷ Príloha 3

⁴⁸ Príloha 4

⁴⁹ MŠ, Kukučínov 18/Obec Kukučínov (nákup uhlia)

- zlepšiť z bezpečnostného hľadiska priestorové podmienky materských škôl ich bezbariérovou úpravou,
- podporovať, v spolupráci s riaditeľom školy, profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov v súlade s potrebami školy,
- zosúladiť obsah zriaďovacích listín s aktuálnym stavom.

4.3 ODPORÚČANIA NA ÚROVNI SYSTÉMU

- zamerať vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl na získavanie skúseností vhodne voliť a aplikovať efektívne postupy, metódy, zásady, formy výchovy a vzdelávania z hľadiska ich didaktickej funkčnosti,
- rozšíriť vzdelávanie pedagogických zamestnancov materských škôl o modul zameraný na procesy a nástroje hodnotenia vrátane napomáhania deťom pri vyjadrovaní postojov, uplatňovaní sebareflexie a hodnotení výkonov spoluhráčov,
- zabezpečiť/poskytovať pravidelnú metodickú intervenciu a príslušnú formu vzdelávania v oblasti autoevalvácie škôl.

5 ZOZNAMY

5.1 GRAFY

Graf 1	Porovnanie úrovne sledovaných oblastí v kontrolovaných materských školách	4
Graf 2	Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti učenia sa detí	8
Graf 3	Uplatňovanie spôsobilostí a zručností deťmi v materských školách	8
Graf 4	Spôsobilosti súvisiace s učením sa detí v materských školách	9
Graf 5	Komunikačné spôsobilosti detí v materských školách	10
Graf 6	Pracovné a technické zručnosti detí v materských školách	11
Graf 7	Pohybové spôsobilosti detí v materských školách	12
Graf 8	Sociálne a personálne spôsobilosti detí v materských školách	13
Graf 9	Vyučovanie učiteľom materskej školy	13
Graf 10	Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti riadenie školy	14
Graf 11	Riadenie školy	15
Graf 12	Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v spracovaní ŠkVP	15
Graf 13	Hodnotenú indikátory ŠkVP	16
Graf 14	Prehľad vzdelávania sa učiteľov materských škôl za ostatné dva roky	18
Graf 15	Dotazník pre zákonných zástupcov - klíma a kultúra v materských školách	20
Graf 16	Dotazník pre zákonných zástupcov - informačný systém v materských školách	21
Graf 17	Percentuálny pomer výsledkov hodnotenia úrovni škôl v oblasti podmienok VaV	22
Graf 18	Podmienky výchovy a vzdelávania	22
Graf 19	Interiér materských škôl	24
Graf 20	Podmienky pre odpočinok detí v materských školách	24
Graf 21	Exteriér materských škôl	25
Graf 22	Debarierizácia priestorov materských škôl	25
Graf 23	Materiálno-technické vybavenie materských škôl	25

5.2 TABUĽKY

Tabuľka 1	Základné údaje o kontrolovaných materských školách	6
Tabuľka 2	Údaje o deťoch v materských školách	6
Tabuľka 3	Údaje o deťoch a triedach v materských školách	6
Tabuľka 4	Údaje o deťoch plniacich povinnú predprimárne vzdelávanie	7
Tabuľka 5	Hlavné zistenia z priameho pozorovania VVČ v materských školách	13
Tabuľka 6	Hlavné zistenia z posudzovania procesu riadenia školy	21
Tabuľka 7	Prehľad o pedagogických, odborných a iných zamestnancoch podieľajúcich sa na VaV detí	23
Tabuľka 8	Hlavné zistenia z posudzovania podmienok výchovy a vzdelávania	27

6 PRÍLOHY

PRÍLOHA 1 POCHYBENIA PRI ROZHODOVANÍ A PROCESOV S NÍM SÚVISIACICH

SMŠ, Jazerná 1460/2, Rovinka; SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji; ZŠ s MŠ, Prenčov 185; MŠ s VJM – Óvoda, Kaloša 182; ZŠ s MŠ – Alapi skola és Óvoda, Bátka 54; MŠ, 9. mája 26, Banská Bystrica; MŠ, Odbojár 9, Banská Bystrica; MŠ, Buková 22, Banská Bystrica; ZŠ s MŠ, Sládkovičova 7, Badín; MŠ s VJM – Magyar Tannyelvű Óvoda, Gortva 134 – Gortvakisfalud 134; MŠ, Nábřežná 9, Letanovce; MŠ, Odorín 65; MŠ, Jamník 185; MŠ, Vtáčkovce 1; MŠ s VJM – Óvoda, Školská 348/36, Veľký Horeš; MŠ s VJM – Óvoda, Svätá Mária 113; MŠ, Hlavná 27/135, Slovenské Nové Mesto; MŠ s VJM – Óvoda, Veľkohorešská 15/5, Malý Horeš; MŠ, Školská 3, Jasov; ZŠ s MŠ, Školská 416, Tekovské Nemce; ZŠ s MŠ, Rumanová 308; MŠ s VJM – Óvoda, Blatná 1123/1, Strekov; MŠ, Kukučínov 18, Kukučínov; ZŠ s MŠ, Alekšince 395; MŠ, P. O. Hviezdoslava 20, Levice; MŠ Reformovanej kresťanskej cirkvi s VJM – Református Óvoda, Hlavná ulica 1690/215, Pribeta – Perbete; MŠ, Červenica pri Sabinove 288; ZŠ s MŠ, Nižná brána 8, Kežmarok; MŠ, Rovné 37; MŠ, Modrovka 75; MŠ, Kolačno 1; MŠ, Školská 57/4, Oslany; ZŠ s MŠ, Dojč 137; MŠ, Rovensko 53; ZŠ s MŠ, Veľký Grob 382; MŠ, Kalameny 4; ZŠ s MŠ Klubina 157; ZŠ s MŠ, Klubina 157; ZŠ s MŠ, Partizánska Ľupča 491; MŠ, Mudrochova 930/10, Rajec

PRÍLOHA 2 NESPLŇANIE POŽADOVANÝCH KVALIFIKAČNÝCH PREDPOKLADOV UČITEĽKAMI

MŠ, Plavecké Podhradie 196; SMŠ, Jazerná 1460/2, Rovinka; MŠ, Slnecné jazerá 2764, Senec; SMŠ Detská škôlka, Komenského 16, Ivanka pri Dunaji; EP, Budmerice 363 ako súčasť ZŠ s MŠ, Budmerice 430; MŠ, Novohorská 7487/1, Bratislava; CMŠ Betlehem, Dr. Kautza 4, Svätý Jur; MŠ, Komenského 31, Polomka; MŠ s VJM – Magyar Tannyelvű Óvoda, Gortva 134 – Gortvakisfalud 134; MŠ s VJM – Óvoda, Kaloša 182; MŠ, Blatné Remety 85; MŠ s VJM – Óvoda, Malý Kamenec 23; ZŠ s MŠ, Alekšince 395, Alekšince; ZŠ s MŠ, Školská 416, Tekovské Nemce; ZŠ s MŠ, Nižná brána 8, Kežmarok; MŠ, Modrovka 75; MŠ, Lúky 72; ZŠ s MŠ, Dojč 137; MŠ s VJM – Magyar Nyelvű Óvoda, Hlavná 203, Medveďov – Medve

PRÍLOHA 3 UPOZORNENIE ZRIAĐOVATEĽOM

Obec: Čakanovce; Prenčov; Gortva; Kaloša; Bátka; Belina, Hrabíčov; Vtáčkovce; Blatné Remety; Malý Kamenec; Beša; Jasov; Slovenské Nové Mesto; Letanovce; Radvaň nad Dunajom; Kukučínov; Beloveža; Medzany; Rovné; Červenica pri Sabinove; Modrovka; Lúky; Lazy pod Makytou; Ostratice, Podolie; Oslany; Kolačno, Brvnište; Dojč; Hoste; Medveďov; Veľký Grob, Zvončín; Kalameny; Klubina; Necpaly; Partizánska Ľupča; Veľké Rovné; Závažná Poruba; Mesto: Banská Bystrica; Liptovský Mikuláš; Martin; Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku Cirkevný zbor Pribeta, Modranská 10, Pribeta; Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Svätý Jur, Prostredná 37, Svätý Jur; Detská škôlka s. r. o., Pšeničná 5490/6, Bernolákovo; PRÉDIUM INVEST s. r. o., Jazerná 1460, Rovinka

PRÍLOHA 4 UPOZORNENIE PRÍSLUŠNÉHO RÚVZ

MŠ, Vtáčkovce 1; MŠ, Jamník 85; MŠ, Odorín 65; MŠ, Kalinčiakovo 44, Levice; MŠ, Kukučínov 18; ZŠ s MŠ, Školská 416, Tekovské Nemce; ZŠ s MŠ, Rumanová 308; MŠ, Rovné 37; CZŠ s MŠ sv. Gorazda, Solivarská 49, Prešov; MŠ, Ostratice 188; MŠ, Školská 57/4, Oslany; MŠ, Kolačno 1; MŠ, Modrovka 75; EP, Brvnište 417 ako súčasť ZŠ s MŠ, Brvnište 388; MŠ, Klubina 157; ZŠ s MŠ, Partizánska Ľupča 19; MŠ Necpaly 213